Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὴν Α' Τριμηνίαν τοῦ 1944, (Ἰανουάριος—Μάρτιος) δραχμαὶ 25.000. Ἐτήσιαι ἢ ἑξάμηνοι συνδρομαὶ ἀπαράδεκτοι. Τὸ φύλλον δραχ. 2.500.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ' ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ (ταχυδρομικαὶ ἐπιταγαί, τσέκ κτλ.) ἀνωνύμως: «Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Εὐριπίδου, 42. — Ἀθήνας».

ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1879-1941)
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΙΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱαδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 5ος — *Ἀθῆναι, 15, 22 καὶ 29 Ἰανουαρίου 1944* — *Ἔτος 66ον—Ἀριθ. 3—5*

ΑΓΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΙΜΑ

Μυθιστόρημα LOUIS BERTRAND τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας

Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Στὴ ἀρχή, καὶ μάλιστα ὅσο βρίσκονταν στὸ Ἀναβρυτήριο, ἡ ἄμεση καὶ ἀδιάκοπη ἐπαφὴ μ' αὐτὴ τὴ βαρβαρότητα τῆς προκαλοῦσε μιὰ ἀκατανίκητη ἀποστροφή. Μέσ' στὴ σκηνὴ ὅπου ἄνθρωποι, ζῶα, ἀφεντικὰ καὶ σκλάβοι ζοῦσαν ὅλοι μαζί, ἔτρωγαν, ἔπαιζαν, κοιμόνταν καὶ δούλευαν ἡ λεπτομαθημένη πατρικία ἔνοιωθε ὅλο τὸ μέσα της ν' ἀναστατώνεται. Ὅταν πρωτοαντίκρυσε τὸν Σιντιφὰν μὲ τὸ εὐρύχωρο ἄσπρο του μπουρνούζι, τὸν βαρὺ πέπλο ποὺ στερεωνόταν στὸ κεφάλι του μὲ λεπτὰ σχοινιὰ ἀπὸ μαλλί, τὴν ἐπιβλητική του φυσιογνωμία τῆς ἔκανε ἀρκετὴ ἐντύπωση.

Ὅταν ὅμως τὸν εἶδε μέσα στὴ σκηνὴ νὰ χτυπάῃ ἀλύπητα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μὲ τὸ ραβδί του τὶς γυναῖκες, τοὺς σκλάβους, ἔταν τὸν εἶδε ἕνα βράδυ νὰ γυρίζῃ ἀπὸ μιὰ ἐπιδρομὴ στὶς γειτονικὲς ὁάσεις ἀγριωπὸν καὶ ξαναμμένον καὶ νὰ πετάῃ σὲ μιὰν ἄκρη τῆς σκηνῆς ἕνα κοντὸ σπαθὶ ὑγρὸ ἀκόμη ἀπὸ τὸ αἷμα, ἡ Βιρζὶλ τρόμαξε καὶ δὲν ἔβλεπε πιὰ σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο παρὰ ἕνα θηρίο αἱμοβόρο καὶ ἁρπακτικό, ἕνα βάρβαρο κτηνώδη καὶ βίαιο. Οἱ ἄλλοι κάτοικοι τῆς σκηνῆς, καὶ μάλιστα οἱ γυναῖκες τῆς προκαλοῦσαν τὴν ἴδια ἀποστροφή, ἀλλὰ κι' ἐκεῖνες βλέποντας τὴ στάση της τὴν μισοῦσαν καὶ τὴν ἐχθρεύονταν φανερά. Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὴν ἔχθρα τῶν γυναικῶν ἡ Βιρζὶλ εἶχε καὶ τὴν ἔχθρα τῶν παιδιῶν. Ἡ σκηνὴ ἦταν γεμάτη ἀπὸ παιδιά, τὸ ἴδιο ἀνυπόφορα τὰ μικρὰ ὅσο καὶ τὰ μεγάλα.

Γι' αὐτὸ ἦταν μιὰ μεγάλη ἀνακούφιση γιὰ τὴ νέα, ὅταν οἱ γυναῖκες τοῦ Σιντιφὰν μετακομίσθηκαν στὸ σπίτι τοῦ Κόκκινου Χωριοῦ. Τὸ σπίτι τοῦτο, τετράγωνο καὶ πρωτόγονα χτισμένο δὲν εἶχε καμμιὰ ἄνεση· μόνο ποὺ ἦταν ἀρκετὰ εὐρύχωρο. Στὴ μιὰ πλευρά του ἐγκαταστάθηκαν οἱ γυναῖκες τοῦ Σιντιφὰν

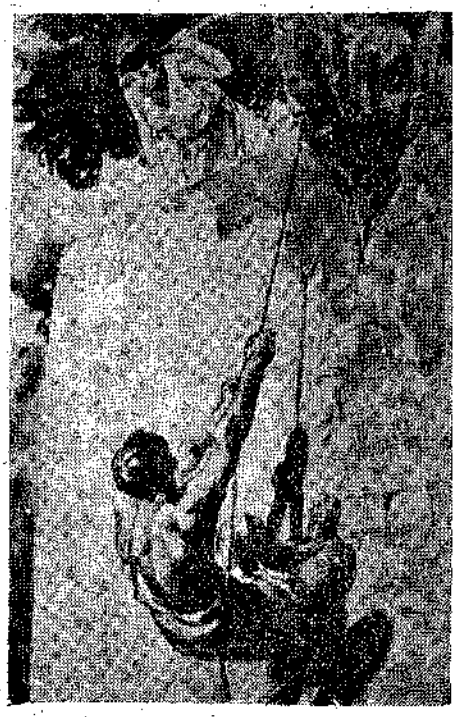

Ὁ Βίκτωρ ἄρχισε νὰ σκαρφαλώνῃ, πιασμένος ἀπ' τὸ σκοινί. (Σ. 15, στ. α').

μὲ τὰ παιδιά τους καὶ στὴν ἄλλη τὰ νέα κορίτσια, κάτω ἀπὸ τὴν αὐστηρὴ ἐπίβλεψη τῆς γριᾶς Ναμπίρας, τῆς μητέρας τοῦ Σιντιφὰν, μιᾶς σεβάσμιας ἡλικιωμένης γυναίκας, μὲ ἀρχοντικὸ παρουσιαστικό, μὲ ἀσκητικὸ πρόσωπο, ποὺ τὸ φώτιζαν τὰ θαυμάσια κατάμαυρα μάτια της. Ὅλα αὐτὰ τὰ κορίτσια εἶχαν μιὰ τέτοια ἀφέλεια καὶ ἁπλοϊκότητα, ποὺ ἡ Βιρζὶλ ἄρχισε νὰ συναισθάνεται πόσο χαϊδεμένη ἦταν κι' αὐτή πρὶν ἀπὸ λίγον καιρὸ καὶ νὰ ντρέπεται γιὰ τὰ παιδιαρίστικα φερσίματά της. Ὅλη τὴν ἡμέρα οἱ νεαρὲς Ἀφρικανὲς δὲν ἔκαναν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ στολίζουνται, νὰ χτενίζουνται καὶ νὰ βάφουν τὰ πυκνὰ κι' ὁλόμαυρα μαλλιά τους μὲ κιγγά, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τοὺς ἀνοίξουν λίγο τὸ χρῶμα τους. Ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ κάθονταν σ' ἕνα εὐρύχωρο δωμάτιο μὲ χαμηλὸ ταβάνι, ποὺ ἄνοιγε στὴν ἐσωτερικὴ αὐλή. Ἡ κάμαρα αὐτὴ ἦταν γυμνὴ ἀπὸ κάθε στολίδι καὶ ἀπὸ κάθε ἔπιπλο. Τὴ φτώχεια ὅμως τῶν ἄβαφων τοίχων τὴ σκέπαζαν τὰ θαυμάσια χαλιὰ ποὺ κρέμονταν γύρω-γύρω· πολύχρωμα καὶ στιλπνὰ σὰν μετάξι τῆς Βακτριανῆς καὶ τῆς Βαβυλῶνος, παχειὰ καὶ μαλακὰ τῆς Τύρου καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἡ μόνη πολυτέλεια ἦταν τὰ πολύφωτα λυχνάρια ποὺ κρέμονταν ἀπὸ τὰ ταβάνια καὶ οἱ καθρέφτες ποὺ στόλιζαν τοὺς τοίχους κι' ὅπου οἱ μικρὲς Ἀφρικανὲς δὲν βαριόνταν νὰ κοιτάζουνται.

Οἱ ἡμέρες περνοῦσαν. Ἡ Βιρζὶλ ἀπελπισμένη ἀναρωτιόταν ἂν κατάφερνε ποτὲ νὰ βγῇ ἀπ' αὐτὴ τὴ φυλακή. Πρὸς τὸ μέρος τοῦ χωριοῦ τὸ σπίτι δὲν εἶχε ἄλλο ἄνοιγμα ἀπὸ τὴν κεντρικὴ πόρτα, ποὺ τὴν φίλαγε ἕνας θυρωρὸς καὶ τέσσαρα φοβερὰ μανδρόσκυλα. Πρὸς τὸ μέρος τοῦ φοινικόδασους ἦταν περιστοιχισμένο ἀπὸ πανύψηλους τοίχους. Ὅσο γιὰ τὸ περιβόλι ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸ κεντρικὸ κτίριο, αὐτὸ ἔμοιαζε μὲ μιὰ στενὴ ταράτσα κι' ὀρθώνονταν στὴν κορυφὴ ἑνὸς ψηλοῦ βράχου, ποὺ

ἀπὸ κάτω του κυλοῦσε τὰ λιγοστὰ νερά του. Ἕνας ἀπότομος χείμαρος. Ὡστόσο ἡ ταράτσα αὐτὴ ἦταν μοναδικὴ γιὰ παρατηρητήριο. Ἡ Βιρζίλ θυμόταν πῶς οἱ στρατιῶτες τοῦ μικροῦ φυλακίου τοῦ Χαλκείου ἔρχονταν συχνὰ κι' ἔπλεναν τὰ ροῦχα τους στὸ ποταμάκι. Ἂν μποροῦσε νὰ ἴδῃ ἔστω κι' ἕναν καὶ κατάφερνε νὰ τοῦ κάνῃ νόημα, εἶχε σωθεῖ! Κυριευμένη ἀπὸ τὴν ἰδέα αὐτὴν ἄρχισε νὰ καλοπιάνῃ τὴν Ναμπίρα καὶ νὰ κάνῃ ὅτι μποροῦσε γιὰ νὰ προκαλέσῃ τὸν οἶκτο της. Μόλις ἄγγιζε τὸ φαγητό της, σερνόταν ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη στὴν ἄλλη, δὲν εἶχε διάθεση γιὰ τίποτε. Ἦταν ἡ ἀναγκαστικὴ κλεισοῦρα, ἔλεγε, ἡ ἔλλειψη ἀπὸ ἥλιο καὶ καθαρὸν ἀέρα ποὺ γινόταν ἀφορμὴ τῆς ἀδιαθεσίας της. Νὰ τῆς ἔδινε τὴν ἄδεια νὰ βγῇ στὴν ταράτσα ἔστω καὶ γιὰ μιὰ ὥρα μονάχα τὸ μεσημέρι. Ἡ γριὰ στὸ τέλος ὑποχώρησε κι' ἔτσι ἡ Βιρζίλ κατάφερε νὰ κουβαλήσῃ τὰ μαξιλάρια της καὶ τὰ χαλιά της κάτω ἀπὸ μιὰ γέρικη συκιά, ποὺ ἔρριχνε λίγον ἴσκιο, στὴν ἄκρη τοῦ περιβολιοῦ. Μέσ' στὴ μεγαλύτερη ἔνταση τῆς μεσημεριάτικης λαύρας πήγαινε καὶ ξαπλωνόταν ἐκεῖ πέρα, κάνοντας πῶς κοιμᾶται. Ἀπὸ μέσα ὅμως ἀπὸ τὰ μισόκλειστα μάτια της παρακολουθοῦσε κάθε τὶ ποὺ γινόταν κάτω, στὸ βάθος τῆς ρεματιᾶς.

Τὴν ὥρα ἐκείνη τίποτε δὲν σειόταν μεσ' στὴν ἐξοχή, τὴν ἀποκαμωμένη ἀπὸ τὴν ἀφόρητη ζέστη, ψυχὴ δὲν φαινόταν. Κανένας ἦχος δὲν ἀκουγόταν. Ὕστερα, μόλις ἄρχιζε νὰ χαμηλώνῃ λίγο ὁ ἥλιος, σὰν ν' ἀνασταινόταν ὅλη ἡ ζωὴ μέσα στὴν δασῃ. Τὰ γίδια, τ' ἀρνιὰ περνοῦσαν κοπαδιαστὰ σύρριζα στοὺς χαμηλοὺς φράχτες. Τὰ γαϊδούρια τριποδίζοντας προχωροῦσαν κυνηγημένα ἀπὸ μισόγυμνα ἀγόρια μὲ ἀδύνατα πόδια. Ἐκείνη τὴν ὥρα ἡ Ναμπίρα μὲ τὴ συρτὴ φωνή της καλοῦσε τὴ Βιρζίλ. Καχύποπτη ἡ γριὰ φοβόταν γιὰ τὴν αἰχμάλωτή της. Κι' ἔτσι, τὴ στιγμὴ ποὺ ὑπῆρχε κάποια ἐλπίδα νὰ παρουσιασθῇ μιὰ εὐκαιρία σωτηρίας, ἡ νέα κλεινόταν πάλι μέσα στὸ φρικτὸ περιβάλλον τοῦ γυναικωνίτη.

Μιὰ μέρα, στὴν πιὸ θερμὴ ὥρα τοῦ μεσημεριοῦ, ἐνῶ εἶχε κλείσει τὰ μάτια ναρκωμένη, ἕνας ἀσυνείδιστος θόρυβος τὴν ἔκανε νὰ τ' ἀνοίξῃ πάλι. Ἀνασηκώθηκε καὶ εἶδε ἕνα γέρο ποὺ στὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη τῆς ρεματιᾶς περπατοῦσε στὸ μονοπάτι ποὺ ἀκολουθοῦσε σύρριζα τὸ φράχτη. Περπατοῦσε ἀργά, χτυπώντας μπροστά του μὲ τὸ ραβδί του· φανερὰ ἦταν τυφλός. Ἐξαφνα στάθηκε καὶ γύρισε τὸ κεφάλι του. Πίσω ἀπὸ τὸν τυφλὸ ἐρχόταν ἕνας καβαλλάρης, ἀνεβασμένος σ' ἕνα ὑπέροχο νουμιδικὸ ἄλογο μαῦρο σὰν τὸν ἔβενο. Ὁ καβαλλάρης αὐτὸς θὰ ἦταν ἢ στρατιώτης ἢ ἀξιωματικός, ἂν ἔκρινε κανεὶς ἀπὸ τὴν κόκκινη χλαμύδα καὶ τὸ λοφίο τῆς περικεφαλαίας του. Κράτησε τ' ἄλογό του κι' εἶπε μερικὰ λόγια μὲ τὸν τυφλό, ποὺ μὲ θαυμαστὴ αὐτοπεποίθηση ἔντεινε τὸ χέρι του πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς ταράτσας, ὅπου βρισκόταν ἡ Βιρζίλ. Ὁ καβαλλάρης γύρισε τὸ κεφάλι του πρὸς τὸ μέρος ποὺ τοῦ ἔδειχναν. Ἡ ματιά του διασταυρώθηκε μὲ τὴ ματιὰ τῆς νέας, ποὺ αὐθόρμητα σήκωσε τὸ χέρι της καὶ ἔκανε τὸν ρωμαϊκὸ χαιρετισμό. Τῆς ἀπάντησε μ' ἕνα χαμόγελο. Ἡ Βιρζὶλ μάντευσε πὼς ἑτοιμαζόταν νὰ τῆς φωνάξῃ κάτι, καὶ κατατρομαγμένη ἔβαλε τὸ δάκτυλο στὸ στόμα γιὰ νὰ τοῦ συστήσῃ σιωπή. Ὁ στρατιωτικὸς κατάλαβε καὶ κατατρομαγμένος καὶ αὐτὸς ἔστριψε ἀμέσως τὸ ἄλογό του καὶ ἐξαφανίστηκε πρὸς τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο πίσω ἀπὸ τὶς φοινικιές. Ἡ Βιρζὶλ ποὺ δὲν μποροῦσε πιὰ ν' ἀνθέξῃ τὸν ἀφόρητο ἥλιο, χώθηκε κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ δέντρου κι' ἀναρωτιόταν μ' ἀγωνία, τὶ σήμαινε αὐτὴ ἡ ξαφνικὴ φυγὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὴν ἴδια ὥρα, ποὺ ὅλα κοιμόνταν στὸ Κόκκινο Χωριό, ἡ Βιρζὶλ εἶδε νὰ ξεπροβαίνῃ ἀπ' τὸ ἴδιο μονοπάτι, ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη τῆς ρεματιᾶς, ἕνας βοσκὸς μὲ τὸ ραβδί του, μὲ τὸ προσωπό του κρυμμένο σχεδὸν κάτω ἀπὸ ἕναν πλατύγυρο πέτασσο. Κατέβηκε στὸ ξεροπόταμο καὶ κάθησε σὲ μιὰ μεγάλη πέτρα, καὶ τραβώντας μιὰ φλογέρα ἀπὸ τὴ ζώνη ἄρχισε νὰ παίζῃ ἕνα σκοπὸ τόσο μονότονο, ποὺ μόλις ξεχώριζε κανεὶς τοὺς ἤχους. Ἡ Βιρζὶλ ποὺ ἀνάμεσα ἀπὸ τὴ φυλλωσιὰ παραμόνευε ὅλες του τὶς κινήσεις, ξεπρόβαλε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ κεφάλι της. Ὁ βοσκὸς τὴν εἶδε, ἔρριξε πίσω τὸν πέτασσό του καὶ ἡ νέα ἀναγνώρισε τὸν χτεσινὸ Ρωμαῖο στρατιώτη. Μὲ τὸ χέρι στὸ στόμα τοῦ σύστησε καὶ πάλι σιωπή, γιατὶ ἔτρεμε μήπως ἡ Ναμπίρα ἢ κανεὶς ἄλλος τοῦ σπιτιοῦ τὴν παραμόνευαν. Τότε ὁ ψευτοβοσκὸς πέταξε στὴν ταράτσα μιὰ πέτρα καὶ γοργὸς σὰν ἐλλάφι ἐξαφανίσθηκε ἀνάμεσα στοὺς βράχους τῆς ρεματιᾶς. Ἡ Βιρζὶλ εἶδε πῶς στὴν πέτρα ἀπάνω ἦταν δεμένη μιὰ πινακίδα. Μὲ μύριες προφυλάξεις καὶ χίλια τεχνάσματα ἐπέτυχε νὰ μαζέψῃ τὴν πέτρα αὐτὴν καὶ νὰ βγάλῃ τὴν πινακίδα. Τέλος πίσω ἀπὸ ἕνα πανὶ ποὺ εἶχε κρεμασμένο πάνω ἀπὸ τὴ συκιὰ μὲ τὸ πρόσχημα νὰ τὴν φυλάῃ ἀπὸ τὸν ἥλιο, μισάνοιξε τὴν διπλωμένη στὰ δύο πινακίδα καὶ διάβασε. «Δὲν εἶσαι ἡ Βιρζίλ, ἡ κόρη τοῦ Καικίλιου Νατάλις ἀπὸ τὴν Κίρτα; Αὔριο θὰ ἔρθω νὰ πάρω τὴν ἀπάντηση. Ἔχε θάρρος».

Τὴν ἀπάντηση τὴν χάραξε ἡ Βιρζὶλ ὅσο καλύτερα μποροῦσε στὸ πίσω μέρος τῆς πινακίδας μὲ μιὰ φουρκέττα τῶν μαλλιῶν της—καὶ τὴν ἄλλη μέρα πραγματικὰ ὁ ψευτοβοσκὸς φάνηκε πιστὸς στὸν λόγο του. Ἀφοῦ διάβασε διαστικὰ τὰ λόγια ποὺ εἶχε χαράξει ἡ Βιρζίλ, τῆς πέταξε μιὰ ἄλλη πινακίδα ποὺ ἔγραφε: «Μπορεῖς νὰ εἶσαι ἑτοίμη αὔριο; Θὰ ἔρθω νὰ σὲ πάρω μ' ἕνα σχοινὶ ποὺ θὰ τὸ δέσω γύρω ἀπὸ τὴ συκιά. Κάνε μου νόημα ἂν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ αὐτὸ τὸ πράγμα». Ἡ νέα ἔκανε τρεῖς φορὲς ναί, μὲ τὸ κεφάλι της καὶ ὁ βοσκὸς ἐξαναφανίστηκε καὶ πάλι σὰν φάντασμα, μέσα στὶς πέτρες τῆς ρεματιᾶς ποὺ ἔβγαζαν στὸ Χαλκεῖον.

Ὁ Βίκτωρ χαιρόταν γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς μεταμφίεσής του. Δική του ἦταν ἡ σκέψη νὰ μασκαρευθῇ σὲ βοσκὸ καὶ καμάρωνε γιὰ τὸ τέχνασμά του, τόσο μᾶλλον ποὺ ὁ Καικίλιος τὸν εἶχε ἀποτρέψει ἀπὸ τέτοιου εἴδους σχέδια.

Μόλις ἔφθασαν στὸ Χαλκεῖο, ὕστερα ἀπὸ ἐκνευριστικὲς συζητήσεις καὶ φιλονεικίες ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς εἶχε δηλώσει στὸν πατέρα τῆς Βιρζίλ:

— Σὲ παρακαλῶ, γύρισε πίσω, νὰ μᾶς περιμένῃς στὴ Λαμβαῖσα. Ἡ παρουσία σου ἐδῶ δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ ἀπαρατήρητη. Ὅλοι ξέρουν ὅτι ψάχνεις νὰ βρῇς τὴν κόρη σου, ποὺ σοῦ τὴν ἔκλεψαν οἱ Μαυριτανοί. Ἂν οἱ κάτοικοι τοῦ Κόκκινου Χωριοῦ μάθουν πὼς εἶσαι ἐδῶ, τὸ νέο θὰ φτάσῃ ὥς τὸ σπίτι τοῦ Σιντιφὰν καὶ τότε ὅλα μας τὰ σχέδια θὰ χαλάσουν.

Ἔτσι ὁ Καικίλιος ἔφυγε χωρὶς νὰ εἶναι κἂν βέβαιος ὅτι ἡ Βιρζὶλ βρισκόταν μαζὶ μὲ τὶς γυναῖκες ποὺ ὁ Πάστωρ εἶχε μεταφέρει στὸ Κόκκινο Χωριό. Ὁ Βίκτωρ τὸ ἐξακρίβωσε μόνος του μερικὲς ἡμέρες ἀργότερα. Τώρα λοιπὸν ποὺ ἦταν βέβαιος ὁ νεαρὸς λοχαγὸς σχεδίαζε νὰ κλέψῃ τὴν αἰχμάλωτη ἀθόρυβα, τὴν ὥρα τοῦ μεσημεριανοῦ ὕπνου, ἀνεβαίνοντας στὴν ταράτσα μ' ἕνα σχοινί. Στὸ διάστημα αὐτὸ οἱ στρατιῶτες του, μοιρασμένοι σὲ μικρὲς ὁμάδες γιὰ νὰ μὴν προκαλέσουν τὴν προσοχή, θὰ φύλαγαν τὸν περίβολο τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Σιντιφάν, τὶς ἐξόδους τῆς ρεματιᾶς καὶ τοὺς δρόμους ποὺ ὁδηγοῦσαν πρὸς τὸ δάσος.

Ἡ Βιρζὶλ δὲν μπόρεσε νὰ κοιμηθῇ τὴ νύχτα ἐκείνη, τόσο ἦταν ταραγμένη. Ἐξ ἄλλου, μόλις εἶχε γυρίσει μεσ' στὸ σπίτι, ἡ γριὰ Ναμπίρα τὴν ἐμάλλωσε μ' ἀσυνείθιστη αὐστηρότητα. «Τὶ κάνεις τόσην ὥρα ἔξω; Δὲν εἶναι φυσικὰ πράγματα αὐτὰ γιὰ ἕνα κορίτσι. Σοῦ κάνει καὶ κακό. Ὅταν μπαίνεις μέσα εἶσαι σχεδὸν ἄρρωστη». Ἔτσι τὴν ἄλλη μέρα ἡ μητέρα τοῦ Σιντιφὰν δὲν ἄφησε τὴ νέα νὰ ξαπλώσῃ τὸ μεσημέρι ἔξω. Γιὰ καλή της τύχη τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἔτυχε ὁ φύλαρχος νὰ στείλῃ ἕνα κιβώτιο μὲ στολίδια καὶ ἄλλα πολύτιμα πράγματα γιὰ τὰ κορίτσια τοῦ σπιτικοῦ του, καὶ ἐνῶ ὅλες οἱ ἄλλες ἦταν μαζεμένες γύρω ἀπὸ τὴν Ναμπίρα καὶ τὰ ποίταζαν μὲ θαυμασμό, ἡ Βιρζὶλ βγῆκε ἀθόρυβα στὴν ταράτσα.

Ἔσκυψε πάνω ἀπὸ τὸ πεζούλι καὶ κοίταξε στὴ ρεμματιά. Ὁ Βίκτωρ ἦταν κιόλας ἐκεῖ, μὲ τὸ ντύσιμο πάντα τοῦ βοσκοῦ, μισοκρυμμένος πίσω ἀπὸ μιὰ φουντωτὴ πικροδάφνη. Μόλις τὴν εἶδε, τῆς πέταξε τὴ κουλούρα τὸ σχοινί, κι' αὐτὴ γιὰ νὰ τ' ἁρπάξῃ στὸν ἀέρα, λίγο ἔλειψε νὰ πέσῃ κάτω. Ὕστερα ὅλα ἔγιναν σὰν σὲ ὄνειρο, μὲ τὴν ταχύτητα καὶ μὲ τὴν εὐκολία ποὺ γίνονται καὶ τὰ πιὸ ἀπίθανα πράγματα στὶς νυκτερινὲς ὀπτασίες.

Σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ ἐλευθερωτῆ της ἔδεσε στερεὰ τὸ σχοινὶ στὸν κορμὸ τῆς συκιᾶς. Ὕστερα τὸν εἶδε νὰ σκαρφαλώνῃ στὴ ρεμματιά, πιασμένος ἀπὸ τὸ σχοινί, γδέρνοντας τὰ χέρια του καὶ τὰ πόδια του στοὺς βράχους. Τέλος ξεπρόβαλε τὸ πρόσωπό του, δρασκέλισε τὸ πεζούλι καὶ στάθηκε ἀντικρύ της.

—Δέσε τὰ χέρια σου γύρω στὸ λαιμό μου! τῆς ψιθύρισε ὁ στρατιώτης.

Ἔκανε μηχανικὰ ὅτι τῆς εἶπε καὶ ἄρχισε τὸ ἰλιγγιῶδες κατέβασμα. Ἡ Βιρζὶλ εἶχε κλείσει τὰ μάτια της γιὰ νὰ μὴ ζαλίζεται καὶ δὲν τὰ ἀνοιξε, παρὰ ὅταν ἔνοιωσε πῶς ἄγγιζε στὴ γῆ. Ἐσκόνταψε καὶ ἀφέθηκε νὰ πέσῃ κάτω. Ὁ Βίκτωρ εἶχε μισοκαθήσει δίπλα της, ἀποκαμωμένος ἀπὸ τὴν ὑπεράνθρωπη προσπάθεια. Κάτω ἀπὸ τὸν χιτῶνα του τὸ στῆθος του ἀνεβοκατέβαινε γοργά. Κοίταξε τὴ Βιρζὶλ σὰν ἐκστατικός.

—Ἄ, δέσποινα! εἶπε. Πόσους κόπους ἔκαμα γιὰ νὰ σὲ βρῶ!

Γιὰ τὴ Βιρζὶλ τ' ὄνειρο ἐξακολουθοῦσε. Μὲ τὸ βλέμμα θαμπό, κοιτάζοντας τὸν Βίκτωρα σὰν νὰ προσπαθοῦσε νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ, τοῦ εἶπε, ἀναστενάζοντας βαθειά.

—Ἐγὼ πάντα περίμενα νὰ ἔρθῃ κάποιος νὰ μὲ σώσῃ.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἐλιποθύμησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

Ὁ γυρισμός

Στὴ Λαμβαῖσα τὰ πράγματα εἶχαν πάρῃ τόσο ἀσχημη τροπὴ γιὰ τοὺς χριστιανούς, ὥστε ὁ Καικίλιος προτίμησε νὰ φύγῃ ἀμέσως καὶ νὰ γυρίσῃ στὸ κτήμα του στὸ Μιγόα. Στὴ Λαμβαῖσα ἄφησε προσωπικό, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ φέρουν αὐτοὶ πίσω τὴν Βιρζὶλ στὴν Κίρτα, ἐὰν κατόρθωνε ὁ Βίκτωρ νὰ τὴν γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ Σιντιφάν. Στὴν ψυχικὴ κατάσταση ποὺ βρισκόταν δὲν ἔνοιωθε ἀρκετὰ ψύχραιμο τὸν ἑαυτό του, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ παρακολουθῇ σὰν ἀδιάφορος θεατὴς τὶς φρικαλεότητες ποὺ γίνονταν ἐναντίων τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τῆς ρωμαϊκὲς ἀρχές. Στὰ δεσμευτήρια τοῦ πραιτωρίου οἱ φάλαγγες ὅπου ἔδεναν τοὺς χριστιανοὺς γιὰ νὰ τοὺς βασανίσουν δὲν ἔμεναν ἄδειοι οὔτε μιὰ στιγμή. Στὴν αὐλὴ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἐξαγριωμένο πλῆθος εἶχε κάψει ζωντανοὺς ἕναν ἄνδρα καὶ μιὰ γυναῖκα, ποὺ ἀφοῦ πῆγαν στὶς φυλακὲς νὰ ἐπισκεφθοῦν τοὺς ὁμοθρήσκους τους, βγῆκαν ἀπ' ἐκεῖ ἀγανακτισμένοι, καταριώντας κι' ἀναθεματίζοντας τοὺς θεοὺς τῆς αὐτοκρατορίας. Σκότωναν μὲ ρόπαλα ἢ λιθοβολοῦσαν ἀτιμώρητα στοὺς δρόμους τοὺς «ἄθεους», τοὺς «ἱεροσύλους καὶ ἐχθροὺς τῶν σεπτῶν αὐτοκρατόρων», ὅπως ὀνόμαζαν τοὺς χριστιανούς. Ἂν ὁ Καικίλιος ἀποφάσιζε νὰ ἐπέμβῃ γιὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀδελφούς του, ἦταν σὰν νὰ ὁμολογοῦσε δημοσίᾳ πὼς ἦταν χριστιανός. Γιατὶ τὸ ἤξερε πῶς αὐτὸ τοῦ ἐπέβαλε ἡ συνείδησή του καὶ γνώριζε πῶς ἂν ἔρθανε ὥς ἐκεῖ, δὲν θὰ δίσταζε νὰ τὸ κάνῃ, κι' ἂν ὄχι γιὰ τίποτε ἄλλο ἔστω μόνον καὶ γιὰ νὰ μείνῃ πιστὸς στὸν ὅρκο ποὺ ἔδωσε ὅταν πῆρε τὸ βάπτισμα. Μὰ ἦταν σωστὸ νὰ ριψοκινδυνεύσῃ, τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Βιρζίλ, ποὺ αὐτὴ τὸ κάτω - κάτω δὲν ἦταν χριστιανή, ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο γι' αὐτὸ τὸ λόγο.

Ὡστόσο, μόλις ὁ Καικίλιος ἔφθασε στὴν Κίρτα βρῆκε τὴν πόλη ἀνάστατη. Τὴν προηγούμενη μέρα εἶχε ἐκδοθεῖ ἕνα νέο διάταγμα ἐναντίον τῶν χριστιανῶν.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΠΕΤΕΙΝΟΣ ΚΙ' ΑΛΕΠΟΥ

Σὲ δεντροκλάδι ὁ πετεινὸς ἐπέταξε καὶ κράζει,
στηλώνει τὰ ποδάρια του καὶ τὰ φτερὰ τινάζει
κι ἐδῶ κ' ἐκεῖ τὸ κόκκινο λειρί του ἀργοσαλεύει . . .
Ἐάφνου στὴ ρίζα, ταπεινὴ τὴν ἀλεποῦ ἀγναντεύει
ποὺ ὑψώνει κατοπάνω του τὸ γλυκανάβλεμμά της,
καὶ τὸν ρωτάει :—«Δὲν πέρασε κανεὶς ἐδῶ διαβάτης,
νὰ πεῖ πὼς εἶναι σήμερα μεγάλης χαρᾶς μέρα
κ' οἱ ἔχτροὶ πὼς ἀδερφώθηκαν στὸν κάμπον ἐκεῖ πέρα ;
Ἄκου καὶ σύ, κῦρ πετεινέ, τώρα πρέπει νὰ μάθεις
πὼς τὸ παραμικρότερο κακὸ πλιὰ δὲν θὰ πάθεις.
Μ' ὅρκο τ' ἀποφασίσαμε καὶ νόμος ἔχει γίνει
νἄχουν τὰ ζωντανά της γῆς παντοσεινὴν εἰρήνη.
Τετράποδα, πετούμενα, σκουλήκια ἔχουνε σμίξει
κ' εἶπε καθένα ποτὲ πλιὰ τἄλλο νὰ μὴν ἐγγίξει.
Νᾶρθεις σὲ περιμέναμε καθὼς ἦταν ἡ τάξη,
τὴν πρώτη θέση σοῦχαμε στὴ σύναξη φυλάξει.
Κι' ἀφοῦ ἔλειψες μ' ἐστείλανε τὴν εἴδηση νὰ φέρω
κ' ἔτρεξα ἐγὼ ποὺ σὲ τιμῶ καὶ ποὺ καλὰ σὲ ἐχέρω.
Ἔλα, κατέβα, γίνεται μεγάλο πάνηγύρι
καὶ πρέπει νᾶρθει ὁ Πετεινὸς καὶ τὸ χορὸ νὰ σύρει.
Ἔχτρα καὶ φοβος καὶ θυμὸς καὶ μίση περασμένα
δὲν μᾶς κακοκαρδίζουν πλιὰ κ' εἶναι λησμονημένα !»
Μὰ ὁ πετεινός, λιγόπιστος, σαλεύει τὸ λειρί του,
κοιτάζει πέρα καὶ καλὰ κρυστιέται στὸ κλαδί του
καὶ λέει στὴν ἀλεποῦ :—«Κ' ἐγὼ τὰ λόγια σου πιστεύω
καὶ χαίρουμαι τώρα γιατὶ νἄρχονται ξαγναντεύω
δυὸ ἀγριόσκυλα γιὰ νὰ μᾶς κοῦν τὰ ἴδια.. » Τἀκούει μὲ τρόμο
ἡ ἀλεποῦ κι' ἄξαφνα πηδᾶ γοργὴ καὶ παίρνει δρόμο
καὶ δρόμο ἀφίνει· ροβολᾶ καὶ πίσω δὲν κοιτάζει,
θαρρεῖ πὼς κάθε ἀγριόσκυλο χιμᾶει καὶ τὴν ἁρπάζει,
τὄνα τὴ ράχη, τὴν οὐρά, τἄλλο σκληρὰ δαγκώνει...
Ἡ πονηρὴ ἐγελάστηκε καὶ τρέχει καὶ δὲ σώνει.
Μακριὰ τὴ βλέπει ὁ πετεινὸς καὶ δείχνει τὴ χορά του
στὸ ἀργόσυρτό του ἀνάκρασμο καὶ στὸ ἀναφτέριασμά του.

(1940) ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΑΙ

ΤΟ ΠΙΟ ΠΟΛΥΤΙΜΟ ΑΓΑΘΟ

Ἀγαπητοί μου,

ΔΟΥ κάτι ποὺ δὲν τὸ ἤξερα, οὔτε τὸ φανταζόμουν: πῶς ὑπάρχουν καὶ σήμερα, στὲν αἰώνα τοῦ «ὑλισμοῦ», ἄνθρωποι ποὺ θεωροῦν τὸ βιβλίο ὡς τὸ πιὸ πολύτιμό τους ἀγαθό! Τὸ ἔμαθα προχτὲς ποὺ μ' ἐπισκέφθηκε μιὰ καλή μου φίλη, νὰ μ' εὐχηθῇ γιὰ τὴ γιορτή μου καί, μ' αὐτὴν τὴν εὐκαιρία, νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃ, γωρίτερα κι' ἀπ' ὅ,τι εἶχε ὑποσχεθῆ, κάποιο βιβλίο ποὺ τῆς εἶχα δανείσει. Εἶναι κορίτσι ἀπάνω ἀπὸ εἴκοσι χρονῶν, παλιὰ κι' ἀπὸ τὶς πιὸ θερμὲς Διαπλασοπούλα, ποὺ ἀφοῦ τελείωσε τὸ Γυμνάσιο, δὲν κάνει τίποτε ἄλλο—οἰκονομικῶς ἀνεξάρτητη—παρὰ νἀκούῃ ἀνώτερα μαθήματα σὲ Σχολὲς κι' Ἀκαδημίες, καὶ νὰ διαβάζῃ ἀπ' ὅλα, λογοτεχνήματα προπάντων, μὲ ζῆλο, μὲ φανατισμό. Μιλήσαμε καὶ τὴν ἡμέρα ἐκείνη γιὰ πολλὰ καὶ διάφορα, κι' ὅταν ὁ λόγος ἦρθε μοιραῖα καὶ στὸ πρόσφατο δρᾶμα τοῦ Πειραιῶς, ἡ φίλη μου μοῦ εἶπε:

—Τοὺς καϋμένους τοὺς βομβοπλήκτους, τοὺς πρόσφυγες, πῶς τοὺς λυπᾶμαι! Περιθάλπουμε καὶ μεῖς στὸ σπίτι μας, ποὺ εὐτυχῶς εἶνε ἀρκετὰ μεγάλο, πέντ' ἔξη ἀπ' αὐτούς. Εἶναι μορφωμένοι ἄνθρωποι, εὔποροι ὥς χτές, ποὺ σὲ μιὰ ὥρα ἔχασαν τὰ πάντα. Κι' ὅταν συλλογιέμαι πῶς στὰ γκρεμισμένα ἢ καμμένα τους σπίτια ἀναγκάσθηκαν νὰ φήσουν καὶ τὰ βιβλία τους, ὅ,τι πιὸ ἀγαπητὸ καὶ πολύτιμο εἶχαν, ἡ καρδιά μου ματώνει...

Ὅσο πνευματικὴ καὶ βιβλιόφιλη κι' ἂν ἤξερα τὴ φίλη μου, δὲν μπόρεσα νὰ μὴν ἀπορήσω:

—Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔχασαν, καθὼς εἶπες, τὰ πάντα. Καὶ γιὰ τὰ βιβλία τους, τὸ τελευταῖο ἴσως ποὺ συλλογιοῦνται οἱ ἴδιοι, ματώνει σένα ἡ καρδιά σου;

—Μορφωμένοι ἄνθρωποι, ἔκαμε ἡ φίλη μου κοκκινίζοντας· δὲν τὸ πιστεύω νὰ εἶναι τὰ βιβλία τους τὸ τελευταῖο ποὺ συλλογιοῦνται. Πάλι, δὲν ξέρω, ἐγὼ κρίνω ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. Θὰ προτιμοῦσα νὰ στερηθῶ ὅ,τι δήποτε ἄλλο, παρὰ τὴ βιβλιοθηκούλα μου, ποὺ εἶναι γιὰ μένα ψυχικὸ φῶς.

—Μὴν εἶσαι ὑπερβολική. «Primum vivere, deinde philosophare» λέει μιὰ λατινικὴ παροιμία ποὺ θὰ τὴν ξέρῃς. Ἂν ἔχανες ποτὲ ὅσα σοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ ζῇς—νὰ τρῶς, νὰ ντύνεσαι, νὰ ζεσταίνεσαι, νὰ φωτίζεσαι ὑλικὰ—μὴ θὰ ξεχνοῦσες τὸ ψυχικό σου φῶς;

—Ἴσως, δὲν μπορῶ νὰ πῶ. Ἐκεῖνο ποὺ ξέρω εἶναι πῶς ἡ στέρηση τοῦ βιβλίου θὰ μοῦ ἐκόστιζε πολὺ καὶ θὰ τὴ συνήθιζα πιὸ δύσκολα παρὰ κάθε ἄλλη. Καὶ δὲν εἶμαι ἡ μόνη στὸν κόσμο ποὺ θεωρῶ τὸ βιβλίο ἀπαραίτητο γιὰ τὴ ζωή μου. Νά, ὁ ποιητὴς Ναπολέων Λαπαθιώτης. Τώρα ποὺ πέθανε, τόσο πρόωρα καὶ τόσο τραγικά, οἱ ἐφημερίδες ἔγραψαν πῶς γιὰ νὰ συντηρηθῇ τοὺς δύσκολους αὐτοὺς καιρούς, εἶχε ἀναγκασθεῖ νὰ πουλήσῃ τὸ σπίτι του, τὸ χτῆμα του, ἐπιπλά του, ἀκόμα καὶ ροῦχα του. Ὑπέφερε, ἐγκαρτέρησε σ' ὅλες αὐτὲς τὶς στερήσεις. Ἀλλ' ἄμα βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ βάλῃ χέρι καὶ στὴν πολύτιμη βιβλιοθήκη του, δὲν μπόρεσε πιὰ νὰ βαστάξῃ, πῆρε ἕνα πιστόλι κι' αὐτοκτόνησε.

—Ὁ μόνος λόγος τῆς αὐτοκτονίας τοῦ Λαπαθιώτη, εἶπα στὴ φίλη μου, δὲν εἶναι ἴσως αὐτός. Ξέρω ὅμως πῶς εἶχε στὸ σπίτι του πλῆθος ἀπὸ πολύτιμα βιβλία, ποὺ τ' ἀγαποῦσε ὅσο ἀγαπᾶς καὶ σὺ τὰ λίγα δικά σου. Εἶχε ἀκόμα συλλογὲς ἀπὸ αὐτόγραφα, ἰδιόχειρα γράμματα μεγάλων ἀνδρῶν, βιβλία τους μὲ ἀφιερώσεις, εἰκόνες, φωτογραφίες καὶ καθεξῆς. Διαθήκη δὲν τοῦ βρέθηκε. Κι' ὅλο αὐτὸ τὸν θησαυρὸ θὰ τὸν κληρονομήσουν τώρα, καθὼς ἀκούω, κάτι μακρινοὶ συγγενεῖς του.

—Ἀ! ἔκαμε ἡ φίλη μου μὲ τρόμο, εἶναι τοὐλάχιστο μορφωμένοι ἄνθρωποι, ἱκανοὶ νὰ ἐκτιμοῦν τὰνεκτίμητα ποὺ θὰ κληρονομήσουν;

—Δὲν τοὺς ξέρω. Μπορεῖ νὰ εἶναι, μπορεῖ καὶ νὰ μὴν εἶναι. Πάντως, ἡ πιὸ συνηθισμένη τύχη τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τῶν συλλογῶν ποὺ καταρτίζουν ἄνθρωποι σὰν τὸν Λαπαθιώτη, εἶναι νὰ περιέρχουνται, μετὰ τὸ θάνατό τους, σὲ ἀνθρώπους σὰν... τοὺς κληρονόμους κάποιου σοφοῦ καὶ πλούσιου Ζακυνθινοῦ. Κι' αὐτὸς εἶχε στὸ παλάτι του μιὰ μεγάλη, πολύτιμη βιβλιοθήκη, ποὺ μαζὶ μὲ τ' ἄλλα του πράγματα, τὴν κληρονόμησαν «ἐξ ἀδιαθέτου» τ' ἀνίψια του. Καὶ ξέρεις τί τὴν ἔκαμαν οἱ ἄξεστοι κι' ἀγράμματοι αὐτοὶ ἄνθρωποι; Τὴν μοιράστηκαν γιὰ νὰ τὴν πουλήσουν! Καὶ ξέρεις πῶς ἔκαμαν αὐτὴ τὴ μοιρασιά; Βιβλίο μου καὶ βιβλίο σου, τόμο μου καὶ τόμο σου, φυλλάδιό μου καὶ φυλλάδιό σου! Ἔτσι, ὅταν ἕνα σύγγραμμα εἶχε π.χ. πέντε τόμους, καθένας ἔπαιρνε ἀπὸ δυό, καὶ τὸν πέμπτο ποὺ περίσσευε τὸν ἔκοβαν στὴ μέση, τὸν ξέσχιζαν, τὸν σπάραζαν, γιὰ νὰ πάρῃ καθένας τὸ κομμάτι του!

—Ὤ, βεβήλωση! ὦ, ἱεροσυλία! ἔκαμε μὲ φρίκη ἡ φίλη μου. Γιὰ φανταστῆτε νὰ κάμουν τώρα τὰ ἴδια κι' οἱ κληρονόμοι τοῦ Λαπαθιώτη, κι' ὁ ποιητὴς νὰ τὰ βλέπῃ ἀπὸ κεῖ ποὺ βρίσκεται!..

Ἐξακολουθήσαμε νὰ μιλοῦμε γιὰ τὸν ποιητή. Ἡ φίλη μου εἶχε διαβάσει πολλὰ ἔργα του, ποιήματα καὶ πεζογραφήματα, δημοσιευμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, καί, ἀπὸ τοὺς παλιοὺς τόμους «Διαπλάσεως», ποὺ εἶχε στὴ βιβλιοθήκη της, ἤξερε πῶς ὁ Ναπολέων Λ. Λαπαθιώτης εἶχε πρωτοφανεῖ σὰ Διαπλασόπουλο, μὲ τὸ ψευδώνυμο ***Αἰθήρ***, εἶχε διακριθεῖ σὲ παλιοὺς Διαγωνισμοὺς κι' εἶχε δημοσιευθεῖ μάλιστα κι' ἡ φωτογραφία του. Τὴν ἐπληροφόρησα πῶς κι' ἀργότερα, μεγάλος πιά, ξανάγινε συνδρομητὴς μὲ ἄλλο ὄνομα καὶ μὲ τὸ ψευδώνυμο ***Ὀψιμος Κρίνος***, κυρίως γιὰ ν' ἀνταλλάσσῃ Μικρὰ Μυστικά, ὅπως τὸ εἶχε κάμῃ ἄλλοτε κι' ὁ Γιάννης Καμπύσης. Ἦταν λίγο ἀρχαιότερος ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐπιφανεῖς ποὺ βγῆκαν ἀπὸ τὴ «Διάπλαση»—τὸν Τέλλο Ἄγρα, τὸν Μιχαὴλ Στασινόπουλο, τὸν Κλέωνα Παράσχο καὶ καθεξῆς—ἀλλὰ στὸν καιρό του ἡ Σελὶς Συνεργασίας δὲν εἶχε ἀκόμα ἱδρυθεῖ, κι' ἔτσι δὲν ἐδημοσίευσε κι' ὁ Λαπαθιώτης σ' αὐτήν, σὰν τοὺς ἄλλους, τὰ πρῶτα του λογοτεχνήματα. Τὴ «Διάπλαση» ὅμως τὴν ἀγαποῦσε θερμότατα καὶ δὲν ἔπαψε νὰ τὴν ἀγαπᾷ σ' ὅλη του τὴ ζωή.

Μὲ συγκίνηση τ' ἄκουσε ὅλ' αὐτὰ ἡ φίλη μου. Στὸ τέλος μὲ ρώτησε ἂν εἶχα νὰ τῆς δανείσω—ἐπειδὴ δὲν βρῆκε πουθενὰ νὰ τ' ἀγοράσῃ—τὰ «Ποιήματα» τοῦ Λαπαθιώτη, («Ἐπιλογὴ πρώτη»), δηλαδὴ τὸ μόνο βιβλίο ποὺ τύπωσε στὴ ζωή του. Δυστυχῶς δὲν τὸ εἶχα. Ὁ ποιητὴς μοῦ τὸ εἶχε χαρίσει μὲ μιὰ ὡραία ἀφιέρωση, ἀλλὰ κάποιος μοῦ τὸ πῆρε δανεικὸ καὶ δὲν μοῦ τὸ γύρισε πιά. Δὲν μοτάζουν, βλέπετε, ὅλοι τῆς φίλης μου, ποὺ ὅταν δανείζεται βιβλίο δὲν ἡσυχάζει ἂν δὲν τὸ ἐπιστρέψῃ, γιατὶ ἀγαπᾷ τὰ βιβλία καί, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ ἄλλου, «κρίνει ἀπὸ τὸν ἑαυτό της»...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΑΝΤΕΚΙΡΤΑ

Μυθιστόρημα ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.— Μετάφραση ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΤΕΛΛΟΥ.— Διασκευὴ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ.—Εἰκόνες Λ. ΜΠΕΝΕΤΤ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

«Ἀδιάφορο! εἶπε. Τὴν καρδιὰ αὐτή, θὰ τὴ συντρίψω.».

Μιὰ καὶ πῆρε αὐτὴ τὴν ἀπόφαση, πῶς θὰ ἐνεργοῦσε ὁ γιατρὸς Ἄντεκιρτ; Θἀποκάλυπτε στὴν κυρία Μπάθορου ἢ στὸ γιό της τὸ ἔγκλημα τοῦ τραπεζίτη τῆς Τεργέστης; Εἶχε ὅμως ἀποδεῖξεις τῆς προδοσίας του; Ὄχι, ἀφοῦ ὁ Ματθίας Σάντορφ, ὁ Στέφανος Μπάθορου κι' ὁ Λαδίσλαος Ζάθμαρ, οἱ μόνοι ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ δώσουν τὶς ἀποδεῖξεις αὐτές, εἶχαν πεθάνει. Ἢ θὰ ἔκανε νὰ διαδοθῇ στὴν πόλη ἡ ἀπαίσια αὐτὴ πράξη, χωρὶς νὰ προειδοποιήσῃ τὴν οἰκογένεια Μπάθορου; Ναί, αὐτὸ θἀρκοῦσε ἀσφαλῶς γιὰ νἀνοίξῃ νέαν ἄβυσσο μεταξὺ τοῦ Πέτρου καὶ τῆς Σάβας—ἄβυσσο ἀνυπέρβλητη τὴ φορὰ αὐτή. Δὲν ὑπῆρχε ὅμως ὁ φόβος μήπως, μὲ τὴν κοινολόγηση τοῦ μυστικοῦ αὐτοῦ, ὁ Τόρονθαλ θὰ ζητοῦσε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴ Ραγούζα; Κι' ἀκριβῶς ὁ γιατρὸς δὲν ἤθελε νὰ ἐξαφανιστῇ ὁ τραπεζίτης. Ἔπρεπε ὁ προδότης νὰ μένῃ στὴ διάθεση τοῦ τιμωροῦ, ὅταν θἀρχόταν ἡ ὥρα τῆς δικαιοσύνης.

Τὰ γεγονότα ποὺ ἐπακολούθησαν, ἔφεραν μιὰ λύση ἐντελῶς διάφορη ἀπ' ὅ,τι μποροῦσε νὰ φανταστῇ ὁ γιατρός.

Ἀφοῦ ζύγισε τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατά, μὴ μπορώντας νὰ ἐνεργήσῃ ἀπ' εὐθείας ἐναντίον τοῦ Τόρονθαλ, ἀποφάσισε νὰ κανονίσῃ τὰ πιὸ ἐπείγοντα.

Πρὶν ἀπ' ὅλα, ἔπρεπε νἀποσπάσῃ τὸν Πέτρο ἀπὸ τὴν Ραγούζα. Ναί! θὰ μποροῦσε νὰ τὸν παρασύρῃ τόσο μακρυά, ὥστε κανεὶς νὰ μὴν κατορθώσῃ νὰ ξαναβρῇ τὰ ἴχνη του. Κι' ὅταν θὰ τὸν κρατοῦσε πιὰ στὴν ἐξουσία του, θὰ τοῦ ἔλεγε ὅλα ὅσα ἤξερε γιὰ τὸν Τόρονθαλ καὶ τὸν Σαρκανύ, τὸν συνένοχό του, καὶ θὰ τὸν προσεταιριζόταν στὸ ἔργο του. Δὲν εἶχε ὅμως οὔτε μέρα νὰ χάνῃ.

Πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτό, ἕνα τηλεγράφημα τοῦ γιατροῦ εἰδοποίησε ἔν' ἀπ' τὰ πιὸ ταχυκίνητα πλοιάριά του νὰ ἔρθῃ ἀπὸ τὸ ἀγκυροβόλι του, στὰ στόμια τοῦ Καττάρου, στὴν Ἀδριατική. Ἦταν μιὰ θαυμάσια τορπιλλάκατος τύπου Θόρνυκροφτ, τοῦ τύπου δηλαδὴ ποὺ εἶχε χρησιμεύσει γιὰ μοντέλο στὰ μοντέρνα ἀντιτορπιλλικά. Τὸ χαλύβδινο ἀτρακτοειδὲς σκάφος εἶχε μῆκος σαρανταένα μέτρων καὶ ἐκτόπισμα ἑξδομήντα τόννων, χωρὶς κατάρτια καὶ φουγάρο, ἁπλῶς μὲ μιὰ ἐπίπεδη ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια κι' ἕνα μεταλλικὸ κλωβὸ μὲ φακωτὰ φινιστρίνια, προωρισμένο γιὰ τὸν πηδαλιοῦχο καὶ ἑρμητικὰ κλεισμένο ὅταν ἡ κατάσταση τῆς θάλασσας τὸ ἀπαιτοῦσε. Ἔτσι μποροῦσε νὰ γλιστρᾷ ἀνάμεσα στὰ κύματα, χωρὶς οὔτε χρόνο νὰ χάνῃ οὔτε νἀλλάζῃ δρόμο ἀκολουθῶντας τοὺς κυματισμοὺς τῆς φουσκοθαλασσιᾶς. Ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου αὐτοῦ ἔφτανε εὐκολώτατα τὰ τριανταπέντε μίλλια τὴν ὥρα, ξεπερνώντας ὅλα τὰ ἀντιτορπιλλικὰ τοῦ Παλαιοῦ καὶ Νέου Κόσμου. Χάρις στὴν ἐξαιρετικὴ αὐτὴ ταχύτητα, ὁ γιατρὸς εἶχε ἐπανειλημμένως ἐπιτύχει καταπληκτικὲς διαδρομές. Καὶ σ' αὐτὸ ὀφειλόταν ἡ φήμη του πῶς ἦταν πανταχοῦ παρών, ἐπειδὴ σὲ μικρότατα χρονικὰ διαστήματα ξεπετιόταν ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ Ἀρχιπελάγους στὶς ἀπώτατες ἀκτὲς τῆς θάλασσας τῶν Σύρτεων.

Ὡστόσο ὑπῆρχε μιὰ ἀξιοσημείωτη διαφορὰ ἀνάμεσα στὰ Θόρνυκροφτ καὶ στὰ πλοιάρια τοῦ Ἄντεκιρτ. Ἀντὶ δηλαδὴ ὑπερθερμασμένου ἀτμοῦ, χρησιμοποιοῦσε γιὰ τὴν κίνηση τὸν ἠλεκτρισμό, ποὺ μποροῦσε νὰ τὸν συγκεντρώνῃ σὲ δυνατοὺς συσσωρευτές, δικῆς του ἐφεύρεσης. Τὰ πλοιάρια αὐτὰ εἶχαν τὸ ὄνομα «Ἐλέκτρικ» μὲ ἕναν ἁπλὸ αὔξοντα ἀριθμό. Τέτοιο ἦταν τὸ «Ἐλέκτρικ 2» ποὺ διατάχτηκε νὰ φτάσῃ στὰ στόμια τοῦ Καττάρου.

Μετὰ τὶς διαταγὲς αὐτές, ὁ γιατρὸς περίμενε τὴν κατάλληλη στιγμὴ τῆς δράσης. Συγχρόνως, εἰδοποίησε τὸν Πεσκὰδ καὶ τὸν Ματιφού, πῶς πολὺ σύντομα θὰ εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ τὶς ὑπηρεσίες τους. Εἶναι περιττὸ νὰ ποῦμε, πόσο χάρηκαν οἱ δυὸ φίλοι, ποὺ θὰ τοὺς δινόταν ἐπὶ τέλους ἡ εὐκαιρία νὰ δεῖξουν τὴν ἀφοσίωσή τους στὸν κύριό τους. Ἕνα μονάχα σύννεφο ἔρριξε κάποια σκιὰ στὴ χαρά τους: Ὁ Πεσκὰδ θὰ ἔμενε στὴ Ραγούζα, γιὰ νὰ ἐπιτηρῇ τὸ μέγαρο τοῦ Στραντόνε καὶ τὸ σπίτι τῆς ὁδοῦ Μαρινέλλα, κι' ὁ Ματιφού, μόνος θἀκολουθοῦσε τὸν γιατρὸ Ἄντερκιτ στὸ Καττάρο. Ὁ χωρισμός τους αὐτὸς θὰ ἦταν ὁ πρῶτος μετὰ ἀπὸ τόσα χρόνια ποὺ οἱ δυὸ αὐτοὶ σύντροφοι στὴ δυστυχία εἶχαν ζήσει ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλον Ἔτσι ἐξηγεῖται κι' ἡ συγκινητικὴ ἀνησυχία τοῦ Ματιφού, ὅταν σκεφτόταν πῶς δὲν θὰ εἶχε πιὰ κοντά του τὸ μικρό του Πεσκάδ.

«Ὑπομονή, Ἡρακλῆ μου, ὑπομονή! τοῦ ἔλεγε ὁ ἀκροβάτης. Δὲν θὰ βαστάξῃ αὐτὸ πολύ! Ὅσο χρειάζεζεται μόνο γιὰ νὰ δώσουμε τὴν παράσταση, κι' αὐτὸ εἶναι ὅλο! Γιατί, ἂν δὲν γελιέμαι, ἑτοιμάζουμε μιὰ σπουδαία παράσταση, μ' ἕναν ὄχι λιγώτερο σπουδαῖο διευθυντή, ποὺ προορίζει γιὰ τὸν καθένα μας ἀπὸ ἕνα σπουδαῖο ρόλο... Πίστεψέ με! δὲν θὰ παραπονεθῇς γιὰ τὸ ρόλο σου.

—Νομίζεις;

—Εἶμαι σίγουρος! Τὸ μεγάλο ἀγαθό σου πρόσωπα δὲν κάνει γιὰ κακοὺς ρόλους. Ὄχι, θὰ εἶσαι τὸ καλὸ πνεῦμα, ποὺ ἔρχεται στὸ τέλος τοῦ δράματος γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὴ κακία καὶ νἀναμείψῃ τὴν ἀρετή...

—Ὅπως στὸ θέατρο;...

—Ἀκριβῶς, ὅπως στὸ θέατρο! Μοῦ φαίνεται πῶς σὲ βλέπω κιόλας στὸ ρόλο αὐτό, Γίγαντά μου! Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ προδότης εἶναι περισσότερο ἥσυχος, φανερώνεσαι μἀνοιχτὰ τὰ μεγάλα σου χέρια καὶ δὲν ἔχεις παρὰ νὰ τὰ ξανακλείσῃς γιὰ νὰ φέρῃς τὴ λύση!... Κι' ὁ ρόλος σου δὲν βαστάει πολύ, εἶναι ὅμως συμπαθητικός, καὶ πόσα μπράβο, πόσα λεφτὰ δὲν θὰ κερδίσῃς!

— Ναί, ἀσφαλῶς, ἀποκρίθηκε ὁ Ματιφού, μόνο ποὺ θὰ χρειασθῇ νὰ χωριστοῦμε.

—Ὦ! γιὰ μερικὲς μόνο μέρες! Καὶ τώρα, σφίξε με στὰ μπράτσα σου, ἢ μᾶλλον κάνε πῶς μὲ σφίγγεις, ὅπως στὸ θέατρο, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ κινδύνευα νὰ σκάσω!... Ἀ! πρέπει νὰ συνηθίσῃ κανεὶς νὰ παίζῃ τὴν κωμωδία σ' αὐτὸν τὸν κόσμο!... Ἀγκάλιασέ με ἀκόμα μιὰ φορὰ καὶ μὴν ξεχνᾶς ποτὲ τὸ μικρό σου Πεσκάδ, ποὺ κι' αὐτὸς δὲν θὰ ξεχάσῃ ποτὲ τὸν μεγάλο του Ματιφού!

Τέτοιοι ὑπῆρξαν οἱ συγκινητικοὶ ἀποχαιρετισμοὶ τῶν δύο φίλων, ὅταν ἀναγκάστηκαν νὰ χωριστοῦν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι, πῶς ὁ Ματιφοῦ εἶχε βαρειὰ τὴν καρδιὰ μέσα στὸ πελώριο στῆθος του, ὅταν ξαναβρέθηκε μονάχος στὴ «Σαβαρένα». Τὴν ἴδια μέρα, κατὰ διαταγὴ τοῦ γιατροῦ ὁ φίλος του ἐγκαταστάθηκε στὴ Ραγούζα, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ μὴ χάνῃ ἀπὸ τὰ μάτια του τὸν Πέτρο Μπάθορου, νὰ ἐπιτηρῇ τὸ μέγαρο Τόρονθαλ καὶ νὰ τὸν κρατῇ ἐνήμερο γιὰ ὅλα.

Ὧρες ὁλόκληρες περνοῦσε ὁ Πεσκὰδ στὴ συνοικία τοῦ Στραντόνε, καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε συναντηθῆ μὲ τὴν ξένη ἐκείνη, ποὺ ἀσφαλῶς εἶχε ἐπιφορτιστῆ μὲ τὴν ἴδια ἐργασία, ἀλλὰ ἡ μαροκινή, ἀφοῦ ἔστειλε τὸ τηλεγράφημά της, ἀναχώρησε ἀπὸ τὴ Ραγούζα γιὰ κάποιο μέρος, συμφωνημένο ἀπὸ πρίν, ὅπου ὁ Σαρκανὸ θὰ τὴν ἀντάμωνε. Ὁ Πεσκὰδ λοιπὸν δὲν ἐνοχλήθηκε καθόλου καὶ μπόρεσε νὰ ἐκπληρώση μὲ τὴ συνηθισμένη του ἐξυπνάδα τὴν ἐμπιστευτικὴ ἐντολὴ ποὺ τοῦ εἶχε δοθεῖ.

Ὁ Πέτρος Μπάθορυ ποτὲ βέβαια δὲν θὰ μποροῦσε νὰ φανταστῆ, πὼς τὸν παρακολουθοῦσαν ἀπὸ τόσο κοντά, οὔτε πὼς τὰ μάτια τῆς ξένης ἐκείνης γυναίκας τὰ εἶχαν ἀντικαταστήσει τὰ μάτια τοῦ Πεσκάδ. Μετὰ τὴ συνομιλία του μὲ τὸν γιατρὸ Ἄντεκιρτ, μετὰ τὴν ἐξομολόγηση ποὺ τοῦ εἶχε κάνει, ἡ ἐμπιστοσύνη του εἶχε μεγαλώσει. Γιατὶ θὰ ἔκρυβε τωρα ἀπὸ τὴ μητέρα του τὸ θέμα τῆς συνομιλίας του στὴ «Σαβαρένα»; Δὲν θὰ διάβαζε τὴν ἀλήθεια στὸ βλέμμα του καὶ σ' αὐτὴν ἀκόμα τὴ ψυχή του; Δὲν θὰ ἐννοοῦσε πὼς μιὰ ἀλλαγὴ εἶχε γίνει ἀπάνω του, πὼς ἡ λύπη κι' ἡ ἀπελπισία εἶχαν κάνει τόπο στὴν εὐτυχία καὶ τὴν ἐλπίδα;

Γι' αὐτὸ κι' ὁ Πέτρος Μπάθορυ τὰ ὁμολόγησε ὅλα στὴ μητέρα του. Τῆς εἶπε ποιὰ ἦταν ἡ νέα ποὺ ἀγαποῦσε καὶ γιὰ ποιὸ λόγο ἀρνήθηκε νὰ ἐγκαταλείψη τὴ Ραγούζα. Τί τὸν ἔμελλε τώρα πιὰ γιὰ θέση. Ὁ γιαρὸς Ἄντεκιρτ, τοῦ εἶχε πεῖ νὰ ἐλπίζη.

—Ὥστε γι' αὐτὸ ἦσουν τόσο στενοχωρημένος, παιδί μου! ἀποκρίθηκε ἡ κυρία Μπάθορυ. Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ σὲ βοηθήση καὶ νὰ σοῦ χαρίση ὅλη τὴν ευτυχία ποὺ μᾶς ἔλειψε ὡς τώρα!

Ἡ κυρία Μπάθορυ ζοῦσε πολὺ ἀποτραβηγμένα στὸ σπίτι της τῆς ὁδοῦ Μαρινέλλα. Ἔβγαινε μόνο γιὰ νὰ πάη στὴ λειτουργία μαζὶ μὲ τὸν γέρο της ὑπηρέτη. Ποτέ της δὲν εἶχε ἀκούσει νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν οἰκογένεια Τόρονθαλ. Ποτὲ τὸ βλέμμα της δὲν εἶχε ὑψωθῆ στὸ μέγαρο αὐτό, ἂν καὶ περνοῦσε ἀπὸ μπροστά του κάθε φορὰ ποὺ πήγαινε στὴν ἐκκλησία τοῦ Σωτῆρος, ποὺ ἀνήκει στὸ μοναστήρι τῶν Φραγκισκανῶν καὶ βρίσκεται σχεδὸν στὴν εἴσοδο τοῦ Στραντόνε. Δὲν ἐγνώριζε λοιπὸν καθόλου τὴν κόρη τοῦ πρώην τραπεζίτη τῆς Τεργέστης.

Γι' αὐτὸ χρειάστηκε νὰ τῆς τὴν περιγράψη ὁ Πέτρος ἠθικῶς καὶ φυσικῶς, νὰ τῆς πῆ ποῦ τὴν εἶδε γιὰ πρώτη φορὰ καὶ γιατὶ ἦταν βέβαιος πὼς κι' ἐκείνη ἀνταποκρινόταν στὸ αἴσθημα του. Ὅταν ὅμως ὁ Πέτρος τῆς εἶπε ποιὰ ἦταν ἡ κοινωνικὴ θέση τῆς οἰκογένειας Τόρονθαλ, ὅταν ἔμαθε πὼς ἡ νεαρὴ αὐτὴ κόρη ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς πλουσιώτερες νύφες τῆς Ραγούζας, δὲν μπόρεσε νὰ κρύψη τὶς ἀνησυχίες της. Πῶς ἦταν δυνατὸν ὁ τραπεζίτης νὰ δεχτῆ ποτὲ ἡ μονάκριβή του κόρη νὰ γίνη γυναῖνα ἑνὸς νέου χωρὶς περιουσία, ἂν ὄχι χωρὶς μέλλον; Σὶ τέλος ὅμως συμμερίστηκε τὴν αἰσιοδοξία τοῦ γιοῦ της καὶ τοῦ Μπόρικ, ποὺ ἔδωσε κι' αὐτὸς τὴ γνώμη του, καὶ κάποια εὐτυχία γέμισε τὸ ταπεινὸ σπιτάκι τῆς ὁδοῦ Μαρινέλλα.

Ἔπειτα, ὁ Πέτρος Μπάθορυ δοκίμασε ἀκόμα τὴ χαρὰ νὰ ξαναδῆ τὴ Σάβα Τόρονθαλ, τὴν ἄλλη Κυριακή, στὴν ἐκκλησία τῶν Φραγκισκανῶν. Ἡ φυσιογνωμία τῆς νέας, πάντοτε λίγο λυπημένη, ζωήρεψε μόλις εἶδε τὸν Πέτρο ποὺ ἦταν σὰ μεταμορφωμένος. Κι' οἱ δυό τους μίλησαν ἔτσι μὲ τὰ μάτια καὶ κατάλαβαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Κι' ὅταν ἡ Σάβα γύρισε στὸ μέγαρο, ζωηρὰ συγκινημένη, ἔφερνε μαζύ της ἕνα μέρος τῆς εὐτυχίας ἐκείνης ποὺ εἶχε διαβάσει τόσο καθαρὰ στὸ πρόσωπο τοῦ νέου.

Ὡστόσο ὁ Πέτρος δὲν εἶχε ξαναδεῖ τὸν γιατρό. Περίμενε μιὰ πρόσκλησή του νὰ ξαναπάη στὴ «Σαβαρένα». Κάμποσες μέρες κύλησαν ἔτσι, χωρὶς νὰ λάβη κανένα γράμμα.

«Δίχως ἄλλο, σκέφτηκε, ὁ γιατρὸς θὰ θέλησε νὰ πάρη πληροφορίες!... Θὰ ἔστειλε κανέναν ἢ θὰ πῆγε ὁ ἴδιος στὴ Ραγούζα γιὰ νὰ μάθη σχετικὰ μὲ τὴν οἰκογένεια Τόρονθαλ... Ἴσως μάλιστα νὰ ζήτησε νὰ γνωρίση καὶ τὴ Σάβα.... Ναί, δὲν εἶναι ἀδύνατο νὰ εἶδε κιόλας τὸν πατέρα της καὶ νὰ τὸν βολιδοσκόπησε γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό!.». Ἀλλὰ ἡ πρόσκληση ποὺ περίμενε δὲν ἦρθε. Τὴ φορὰ αὐτή, ἡ κυρία Μπάθορυ μὲ μεγάλη δυσκολία κατόρθωσε νὰ καθησυχάση τὴν ἀνυπομονησία τοῦ γιοῦ της. Ἐκείνη τώρα προσπαθοῦσε νὰ τοῦ ξαναδώση λίγες ἐλπίδες στὴν ἀπελπισία του, ἂν κι' ἡ ἴδια ἦταν πολὺ ἀνήσυχη. Ἀφοῦ λοιπὸν μέτρησε τὶς μέρες καὶ τὶς ὧρες, ὁ Πέτρος δὲν μπόρεσε πιὰ νὰντισταθῆ. Ἔπρεπε μὲ κάθε θυσία νὰ ξαναϊδῆ τὸν προστάτη του. Μιὰ ἀκαταμάχητη δύναμη τὸν ἔσπρωχνε πρὸς τὴ Γκραβόζα. Ἄμα βρισκόταν στὴ γολέττα, θὰ ἐννοοῦσαν τὴν ἀνυπομονησία του, θὰ δικαιολογοῦσαν τὸ διάβημα του, ἀκόμα κι' ἂν ἦταν πρόωρο. Ναί, ὁ πατρικός του φίλος θὰ τὸν συγχωροῦσε καὶ θὰ τὸν δεχόταν.

Στὶς 7 Ἰουνίου, ἀπὸ τὶς ὀχτὼ τὸ πρωΐ, ὁ Πέτρος ἄφησε τὴ μητέρα του, χωρὶς νὰ τῆς ἀνακοινώση τὸ παραμικρὸ γιὰ τὰ σχέδια του. Βγῆκε ἀπὸ τὴ Ραγούζα κι' ἔφτασε στὴ Γκραβόζα μὲ γοργὸ βῆμα, ποὺ δύσκολα θὰ τὸ ἔφτανε ὁ Πεσκάδ, ἂν δὲν ἦταν τόσο εὐκίνητος. Ὅταν βρέθηκε στὴν προκυμαία, μπροστὰ στὸ μέρος ὅπου κατὰ τὴν προηγούμενη ἐπίσκεψή του βρισκόταν ἀραγμένη ἡ «Σαβαρένα», σταμάτησε.

Ἡ «Σαβαρένα» δὲν ἦταν πιὰ ἐκεῖ!

Ὁ Πέτρος ἔψαξε μὲ τὸ βλέμμα, μὴ τυχὸν εἶχε ἀλλάξει θέση.... Δὲν τὴν εἶδε πουθενά.

Ρώτησε τότε ἕνα ναυτικό, ποὺ περπατοῦσε στὴν προκυμαία, τί εἶχε γίνει ἡ γολέττα τοῦ γιατροῦ Ἄντεκιρτ.

Ἐκεῖνος τοῦ ἀποκρίθηκε, ὅτι ἡ «Σαβαρένα» εἶχε σαλπάρει τὸ περασμένο βράδυ γι' ἄγνωστη κατεύθυνση, ὅπως ἄγνωστος ἦταν κι' ὁ τόπος ἀπ' ὅπου εἶχε ἔλθει.

Ἡ γολέττα εἶχε φύγει! Ὁ γιατρὸς Ἄντεκιρτ εἶχε ἐξαφανιστεῖ!

Ὁ Πέτρος Μπάθορυ ξαναπῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὴ Ραγούζα, τὴ φορὰ αὐτὴ περισσότερο ἀπογοητευμένος πάρα ποτέ.

Ἀσφαλῶς, ἂν καμμιὰ ἀκριτομυθία ἀποκάλυπτε στὸ νέο πὼς ἡ γολέττα εἶχε κάνει πανιὰ γιὰ τὸ Κατταρο, δὲν θὰ δίσταζε νὰ πάη ὡς ἐκεῖ νὰ τὴ συναντήση. Στὴν πραγματικότητα ὅμως, τὸ ταξίδι αὐτὸ θὰ ἦταν ἀνώφελο. Μόλις ἡ «Σαβαρένα» ἔφτασε μπρὸς στὰ ὀτόμια τοῦ Κατταρου, ἔμεινε ἀπ' ἔξω. Ὁ γιατρὸς συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Ματιφού, εἶχε ἀποβιβαστῆ στὴν ξηρὰ μὲ μιὰ ἄκατο τοῦ πλοίου· κατόπιν, τὸ θαλαμηγό του ἀνοίχτηκε πάλι στὸ πέλαγος γιὰ τὸ ἄγνωστο...

Δὲν ὑπάρχει περιεργότερο μέρος στὴν Εὐρώπη, ἴσως δὲ καὶ σ' ὅλο τὸν Παλαιὸ Κόσμο, ἀπ' αὐτὴ τὴν ὁρογραφικὴ καὶ ὑδρογραφικὴ διάτάξη, τὴ γνωστὴ μὲ τὸ ὄνομα Στόμια τοῦ Καττάρου. Τὸ Κάτταρο δὲν εἶναι κανένας ποταμός, ὅπως θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ὑποθέση: εἶναι μιὰ πόλη, ἕδρα ἐπισκοπῆς καὶ πρωτεύουσα ἐπαρχίας. Ὅσο γιὰ τὰ «στόμια», αὐτὰ περιλαμβάνουν ἕξη κόλπους, ποὺ συγκοινωνοῦν μεταξύ τους μὲ στενὲς διώρυγες καὶ ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ τοὺς διασχίση μέσα σ' ἕξη ὧρες. Ἀπὸ τὸ σύμπλεγμα αὐτὸ τῶν μικρῶν λιμνῶν, ποὺ ἁπλώνεται ἀνάμεσα στὰ βουνὰ τῆς

ἀκτῆς, ἡ τελευταία βρίσκεται στοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους Νόρρι καὶ δείχνει τὰ ὅρια τῆς αὐστροουγγρικῆς αὐτοκρατορίας. Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα ἀρχίζει ἡ ὀθωμανικὴ αὐτοκρατορία (1).

Στὴν εἴσοδο ἀκριβῶς τῶν στομίων αὐτῶν ἀποβιβάστηκε ὁ γιατρός. Ἐκεῖ, μιὰ γρήγορη ἠλεκτροκίνητη ἄκατος τὸν περίμενε γιὰ νὰ τὸν ὁδηγήση στὸν τελευταῖο κόλπο. Ἀφοῦ παρέκαμψαν τὸ ἀκρωτήριο Ὄστρο καὶ προσπέρασαν τὸ Καστελνουόβο, ἀνάμεσα σὲ δυὸ πανοράματα ἀπὸ πόλεις καὶ ἐκκλησιές, τὸ Στολίβο, τὸ Περάσιο, ὀνομαστὸ τόπο προσκυνήματος, καὶ τέλος τὸ Ριζάνο, ὅπου τὰ δαλματικὰ κοστούμια ἀνακατεύονται μὲ τὰ τούρκικα κι' ἀλβανικά.

Ἔφθασαν, ἀπὸ λίμνη σὲ λίμνη, στὸ βάθος τοῦ κόλπου ὅπου εἶναι χτισμένο τὸ Κάτταρο.

Τὸ «Ἐλέκτρικ 2» ἦταν ἀγκυροβολημένο σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ τὴν πόλη, στὰ κοιμισμένα καὶ σκοτεινὰ ἐκεῖνα νερά, ποὺ καμμιὰ πτυχὴ δὲν ρυτίδωνε τὴν ἐπιφάνειά τους, τὴν ὁμορφη ἐκείνη νύχτα τοῦ Ἰουνίου.

Ὁ γιατρὸς δὲν σκεφτόταν νὰ παραμείνη στὸ «2 Ἐλέκτρικ», οὔτε ἤθελε νὰ μαθευτῆ πὼς τὸ ταχυκίνητο ἐκεῖνο πλοιάριο τοῦ ἀνῆκε. Γι' αὐτὸ ἀποβιβάστηκε στὸ Κάτταρο, μὲ τὴν πρόθεση νὰ μείνη σὲ κανένα ξενοδοχεῖο, πάντα μαζὶ μὲ τὸν Ματιφού. Ὅσο γιὰ τὴν ἄκατο ποὺ τοὺς εἶχε ἀποβιβάσει, αὐτὴ χάθηκε στὸ σκοτάδι, πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ λιμανιοῦ καὶ στὸ βάθος ἑνὸς ὁρμίσκου, ὅπου θὰ ἔμενε ἀθέατη.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ὁ γιατρὸς Ἄντεκιρτ, ἐντελῶς ἄγνωστος στὴ δαλματικὴ ἐκείνη χώρα, φρόντισε νὰ βρῆ κατάλυμα. Ὁ Ματιφοὺ τὸν εἶχε ἀκολουθήσει, χωρὶς κὰν νὰ ρωτήση ποὺ εἶχαν ἀποβιβαστῆ. Λίγο τὸ ἔνοιαζε ἂν ἦταν στὴ Δαλματία ἢ στὴν Κίνα. Σὰν πιστὸς σκύλος, ἀκολουθοῦσε τὸν κύριό του. Δὲν ἦταν παρὰ ἕνα ζωντανὸ ἐργαλεῖο, μιὰ ὑπάκουη μηχανή, ποὺ ὁ γιατρὸς ἐσκόπευε νὰ χρησιμοποιήση, ὅταν θὰ ἔκρινε ἀναγκαῖο.

Κι' οἱ δυό τους, ἀφοῦ ξεπέρασαν τὶς δεκτροσταιχίες τῆς προκυμαίας, διέσχισαν τὸν ὀχυρωμένο περίβολο τοῦ Κατταρου καὶ περιπλανήθηκαν σὲ πλῆθος στενῶν καὶ ἀνηφορικῶν δρόμων, ὅπου κυκλοφορεῖ ἕνας πληθυσμὸς ἀπὸ τέσσερες ὡς πέντε χιλιάδες κατοίκους. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκριβῶς ἔκλειναν τὴν Πόλη τῆς Θάλασσας,—πόλη ποὺ μένει ἀνοιχτὴ μόνο ὡς τὶς ὀχτὼ τὸ βράδυ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔρχονται τὰ ἀτμόπλοια.

Οὔτε ἕνα ξενοδοχεῖο δὲν βρισκόταν στὴν πόλη. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βροῦν κανέναν ἐνοικιαστὴ δωματίων, ποὺ τοὺς νοίκιαζε ἕνα διαμέρισμα,—πράγμα ἄλλωστε ποὺ οἱ ἰδιοκτῆτες τοῦ Κατταρου κάνουν εὐχαρίστως καὶ μὲ τὸ ἄζημίωτο.

Ὁ ἐνοικιαστὴς βρέθηκε, καθὼς καὶ τὸ διαμέρισμα. Ὁ γιατρὸς ἐγκαταστάθηκε ἀμέσως σ' ἕνα δρόμο ἀρκετὰ καθαρό, στὸ ἰσόγειο ἑνὸς σπιτιοῦ ἀρκετὰ εὐρύχωρο γι' αὐτὸν καὶ τὸν σύντροφό του. Ὁ Ματιφοὺ θὰ διατρεφόταν ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτη, καὶ μολονότι ὁ τελευταῖος θὰ ὑποβαλλόταν σὲ ὑπερβολικὲς δαπάνες ἐξ αἰτίας τοῦ ὄγκου τοῦ νέου του πελάτη, τὸ ζήτημα τελικὰ κανονίστηκε ἱκανοποιητικὰ καὶ γιὰ τὰ δυὸ μέρη. Ὁ γιατρὸς Ἄντεκιρτ θὰ γευμάτιζε ἔξω.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἀφοῦ ἄφησε τὸν Ματιφοὺ ἐλεύθερο νὰ χρησιμοποιήση τὸν καιρό του ὅπως ἤθελε, ὁ γιατρὸς ἄρχισε τὴν περιοδεία του πηγαίνοντας στὸ ταχυδρομεῖο, ὅπου γράμματα καὶ τηλεγράφήματα μὲ συνθηματικὰ ἀρχικὰ θὰ τὸν περίμεναν. Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως δὲν εἶχε φτάσει κανένα. Βγῆκε τότε ἀπὸ τὴν πόλη, καὶ δὲν ἄργησε νὰ βρῆ ἕνα ὑποφερτὸ ξενοδοχεῖο, ὅπου μαζεύουν-ταν συνήθως οἱ ξένοι τοῦ Καττάρου, καὶ ἀξιωματικοὶ ὑπάλληλοι αὐστριακοί, ποὺ θεωροῦν ἐκεῖ τὸν ἑαυτό τους σὰν σὲ ἐξορία, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε σὲ φυλακή.

Ὁ γιατρὸς δὲν περίμενε πιὰ παρὰ τὴ στιγμὴ τῆς δράσης. Καὶ νὰ ποιὸ ἦταν τὸ σχέδιό του: Εἶχε ἀποφασίσει νὰπαγάγη τὸν Πέτρο Μπάθορυ. Ἡ ἀπαγωγὴ ὅμως αὐτὴ θὰ ἦταν δύσκολο νὰ γίνη μὲ τὴ «Σαβαρένα» ὅταν αὐτὴ βρισκόταν στὴ Ραγούζα. Ὁ νεαρὸς μηχανικὸς ἦταν γνωστὸς στὴ Γκραβόζα, καὶ καθὼς ἡ κοινὴ προσοχὴ εἶχε στραφῆ στὴ γολέττα καὶ τὸν ἰδιοκτήτη της, ἡ ἀπόπειρα, ἀκόμα κι' ἂν πετύχαινε, θὰ μαθευόταν γρήγορα.

(Ἀκολουθεῖ)

(1) Ὁ ἀναγνώστης πρέπει νἀχῃ ὑπ' ὄψιν του, ὅτι ἡ γεωγραφικὲς αὐτὲς πληροφορίες ἀνάγονται στὸ 1885, ὅταν δηλαδὴ γράφτηκε τὸ μυθιστόρημα αὐτό. Σ.τ.Μ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ἡ Μπεμπούλα μὲ τὸ κουνελάκι της

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Ο ΦΑΝΤΑΣΜΕΝΟΣ ΑΥΛΙΚΟΣ

Ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ΙΔ' ρώτησε μιὰ μέρα ἕνα νεαρὸ αὐλικό;

—Ξέρετε ἱσπανικά;

—Ὄχι Μεγαλειότατε, ἀποκρίθηκε ὁ αὐλικός. Γιατὶ μὲ ρωτᾶτε;

—Γιὰ τίποτε....δὲν πειράζει, εἶπε ὁ βασιλεύς.

Κι' ἄλλαξε ὁμιλία. Ὁ νεαρὸς αὐλικὸς ἦταν φαντασμένος. «Κατάλαβα, συλλογίσθηκε, θὰ θέλη νὰ μὲ στείλη πρεσβευτὴ στὴ Μαδρίτη». Καὶ μ' αὐτὴ τὴν ἰδέα, βάλθηκε νὰ σπουδάζη τὰ ἱσπανικά, ποὺ τὰ ἔμαθε σὲ λίγους μῆνες.

—Μεγαλειότατε, λέγει μιὰ ἡμέρα τοῦ βασιλιᾶ. Τώρα ξέρω κι' ἱσπανικά.

—Ὡραῖα! κάνει ἀμέσως ὁ Λουδοβίκος ΙΔ'. Τώρα λοιπὸν θὰ μπορεῖτε νὰ διαβάζετε τὸν Δὸν Κιχώτη στὸ πρωτότυπο.

Κόκκαλο ὁ φαντασμένος αὐλικός.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Μὲ τὴ γιορτὴ τοῦ Δημητράκη ἀποχαιρέτησαν τὰ παιδιὰ τὴν καλοκαιρία.

Σὲ λίγο ὁ καιρὸς κατσουφιάζει. Τὰ φύλλα τῆς μουριᾶς καὶ τῆς συκιᾶς τοῦ κήπου κιτρινίζουν καὶ σκορπίζονται στὴν αὐλή. Ὁ χειμώνας ἑτοιμάζεται νὰ μᾶς ἔρθη. Ἀρχίζει νὰ στέλνη τὰ μηνύματά του ὅλο καὶ πιὸ συχνά· καὶ στὸ τέλος τὸ φθινόπωρο, ἡσυχα κι' ἀθόρυβα, φεύγει.

Ζωηρὸς καὶ θριαμβευτικὸς παίρνει τὴ θέση του ὁ χειμώνας. Μὰ γιατὶ τὸν λένε γέρο; Τὰ παιδιὰ διόλου δὲ συμφωνοῦν σ' αὐτό. Κάθε ἄλλο· εἶναι γερὸ καὶ ρωμαλέο παλληκάρι, ποὺ μὲ τὴ δύναμή του σηκώνει τὰ κύματα βουνὰ καὶ τραντάζει τὰ κλαδιὰ τῶν δέντρων. Ὡς καὶ τὰ βουνὰ τὸν φυλάγονται καὶ συχνὰ ἀναγκάζονται νὰ φορέσουν τὶς ἄσπρες γοῦνες του.

Τόση εἶναι ἡ ζωηράδα του, ποὺ κάνει ὅλους τοὺς συνομήλικούς του πιὸ ζωηρούς. Δὲν τοὺς ἔχετε προσέξει πόσο πιὸ γρήγορα περπατοῦν;

Πολὺ ἀρέσει στὰ παιδιά, ἔτσι ζωηρὸς ποὺ εἶναι. Τοὺς ἀγριεύει ἐκεῖνος, κοκκινίζουν κι' αὐτὰ καὶ κάνουν πὼς τάχα ἀγριεύουν, καὶ ἔπειτα τρέχουν γελώντας ἄφοβα μπρός του.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς πολλὲς φορὲς θυμώνει. Μὰ δὲν πιστεύουν γι' αὐτὸ πὼς εἶναι καὶ κακός. Μήπως κι' ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα δὲν θυμώνουν καμιὰ φορά; Θὰ ποῦμε γι' αὐτὸ πὼς ἔχουν κακία γιὰ τὰ παιδιά, πὼς δὲν τ' ἀγαποῦν; Κι' ἂν ἔχη τοὺς θυμούς του, δὲν ἔχει καὶ τὶς καλωσύνες του; Καὶ τί καλωσύνες εἶναι αὐτές, ἅμα προσκαλεῖ τὸν ἥλιο καὶ τοῦ δίνει τὴν πρώτη θέση; Ὅταν προστάζη ὅλους τοὺς ἀνέμους νὰ μείνουν φρόνιμοι στὶς σπηλιές τους καὶ τὰ σύννεφα νὰ διαλυθοῦν, γιὰ νὰ μὴν κακοφκνιστῆ ὁ ἐπίσημος καλεσμένος του, ὁ ἥλιος; Ὅταν κάνη τὴ θάλασσα σὰν ἡσυχη λίμνη ποὺ στὴν ἄκρη της παίζουν ἄφοβα τὰ παιδιά;

Παλληκάρι εἶναι ὁ Χειμώνας· θὰ θυμώση καὶ καμμιὰ φορά. Ἐμεῖς ὅμως τὸν ἀγαποῦμε καὶ γιὰ τοὺς ὄμορφους θυμούς του καὶ γιὰ τὶς καλωσύνες του.

Ἔπειτα τί γλύκα ποὺ ἔχει νὰ κάθεσαι μπρὸς στὴ θερμάστρα καὶ νὰ βλέπης τὰ ξύλα νὰ καίουνται μὲ τρεμάμενες φλόγες ἢ ν' ἀκοῦς τὸ τρίξιμό τους, ἐνῶ κοντά σου κάθονται ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα! Θύμωνε τότε ὅσο θέλεις, κὺρ Χειμώνα! Στὸ σπίτι εἶναι ζεστασιὰ καὶ γλύκα, καὶ κοντὰ στὰ παιδιὰ κάθεται ὁ πατέρας καὶ τοὺς λέει ἀστεῖα καὶ ἡ μητέρα τοὺς κοιτάζει τρυφερά.

Ὁ θυμός σου δὲν μπορεῖ νὰ μπῆ στὰ σπίτια ποὺ εἶναι ζεστά.

(Ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς κ. *Φωτεινῆς Τζωρτζάκη* «Τὸ Ἡμερολόγιο δύο παιδιῶν»).

ΕΦΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΚΑΘΕΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑ ΤΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Γ'.—Ἀντωνία ἡ Κοκέττα

2.— Τὸ καλοκαῖρι ἐκεῖνο, ἡ Ἀντωνία πῆγε μὲ τὴν οἰκογένειά της νὰ περάση τὶς διακοπὲς στὴν ἐξοχή. Τοὺς εἶχε προσκαλέσει στὸ χτῆμα της μιὰ μακρινὴ συγγένισσά τους, ἡ θεία Ἄννα. Τὸ χτῆμα τῆς θείας Ἄννας δὲν ἦτο μεγάλο, οὔτε τὸ ἀγρόσπιτό της καμμιὰ βίλλα, μὰ οὔτε καὶ τὸ χωριὸ πολυσύχναστο, κοσμικό, σὰν μερικὰ ἄλλα ὅπου ξεκαλοκαιρεύουν πολλὲς καὶ πλούσιες οἰκογένειες ἀπὸ τὴν πόλη. Κι' ὅμως ἡ Ἀντωνία ἡ Κοκέττα πῆρε μαζί της τὶς καλύτερές της τουαλέττες, τὰ καλύτερά της καπέλλα καὶ τὰ καλύτερά της παπούτσια, κι' ὅλα της τὰ στολίδια. Καὶ μὲ τὸν ἀδελφό της τὸν Χρηστάκη, τριγύριζε στὶς ἐρημιὲς ντυμένη σὰ νάτων σὲ πανηγύρι ἢ σὲ χορό. Ὁ Χρηστάκης, φρόνιμο παιδί, τὴν κορόϊδευε γιὰ ταϊαίριαστα λοῦσα της. Μὰ ἡ μικρὴ Κοκέττα δὲν ἄκουγε τίποτα καὶ κανένα.

— Πάντα πρέπει νᾶναι κανένας καλοντυμένος καὶ καλοχτενισμένος, ἔλεγε. Κι' ἡ ἐξοχὴ ἔχει μάτια ποὺ μᾶς βλέπουν. Περνοῦν κάθε στιγμὴ κομψοὶ καβαλάρηδες ἢ κυρίες σὲ ἁμάξια κι' αὐτοκίνητα.

Μὲ τὸ μεταξωτό της φουσκωτὸ φουστάνι, μὲ τὰ ζῶνη της τὴ κοφτὴ μὲ τὶς μπούκλες της καὶ μ' ἕνα καπέλλο γεμάτο λουλούδια ποὺ ἔμοιαζε μὲ κρεμαστὸ κῆπο, ἡ Ἀντωνία τριγύριζε καμαρωτή, σιγοπερπάτητη, σὰ νὰ πατοῦσε πάνω σ' αὐγὰ καὶ φοβόταν μὴν τὰ σπάση. Μιὰ στιγμή, θέλησε νὰ ἰδῆ ἀπὸ κοντὰ καὶ τὴν ὡραία παρδαλὴ ἀγελάδα τῆς θείας—Ἄννας. Δὲν ἐπρόσεξε ὅμως πὼς τὴν ὥρα ἐκείνη τὴν ἐνοχλοῦσαν οἱ μύγες καί, γιὰ νὰ τὶς διώχνη, κουνοῦσε δυνατὰ τὴν οὐρά της. Ἔτσι, μόλις ἐπλησίασε; ἡ Ἀντωνία ἔφαγε κατάμουτρα μιὰ μὲ τὴν οὐρὰ τῆς ἀγελάδας, τσάφ! ποὺ δὲν τῆς ἄφησε οὔτε καπελλίνο, οὔτε μπούκλα.

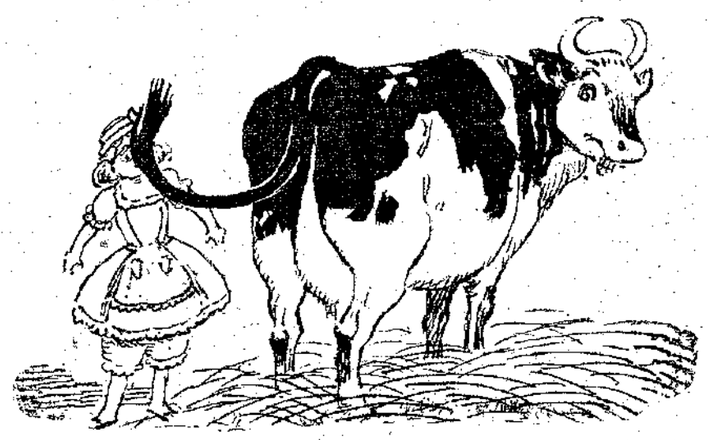

— Τί ἀνάγωγο ζῶο! ἔκαμε μὲ θυμὸ ἡ Κοκέττα.

— Καθόλου ἀνάγωγο ζῶο δὲν εἶναι! τῆς φώναξε πίσω της ὁ Χρηστάκης. Ἐσὺ εἶσαι ἀπρόσεκτη. Καὶ δὲν σοῦ εἶπα πὼς αὐτὰ ποὺ φορᾶς δὲν εἶναι γιὰ ἐξοχή; Νά, βλέπε τα τώρα.

Μὰ ποὺ νὰ ἰδῆ τίποτα ἡ Ἀντωνία! Διόρθωσε ὅπως ὅπως τὰ μαλλιά της καὶ τὸ καπελλίνο της, καὶ μὲ τὸ ἴδιο βῆμα, μὲ τὸ ἴδιο καμάρι, ἐξακολούθησε τὴν περιοδεία της στὸ χτῆμα.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ ΤΟΥ 1942

Ἐλάχιστοι μοῦ ἔστειλαν Σημείωσή τῶν Εὐσήμων ποὺ πῆραν στοὺς Διαγωνισμοὺς τὸ 1942—δηλαδὴ ποὺ τάποτελέσματά τους δημοσιεύθηκαν στὸ διάστημα ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου. Κι' ἐπειδὴ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ περιορισθῶ, κατὰ τὸν ὅρο τοῦ Κανονισμοῦ, μόνο σ' αὐτούς, θἀναφέρω στὰ κατωτέρω ἀποτελέσματα κι' ὅλους ἐκείνους ποὺ ἔχουν πάρει ὡς 80 Εὔσημα, κι' ἂς μὴν ἔστειλαν ἢ ἂς μὴν ἔλαβα Σημείωσή τους.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Σίφουνας***, ἔλαβεν Εὔσημα ἐν ὅλῳ 216.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Νηρέας***, 213.—***Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας*** 197.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Δοξασμένο Ἀκρωτήρι***, 182.—***Ἐθνικὸν Ἰδεῶδες***, 173.—***Γκάλιν***, 173.—***Σκυριανέπουλο***, 173.

ΕΠΑΙΝΟΣ (ἀπὸ 171 ἕως 118): Ἄλκης Μύρας, Ἄσπρος Γλάρος, Μορφεύς, Αἰὲν Ἀριστεύειν, Γαλανομάτα, Πληγωμένος Ἀετός, Ἅρπης, Ἐγώ, Λευκὴ Καμέλια, Νυχτοτράγουδο, Αἴγλη, Ἡρακλῆς, Δουδοβίκος.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ (ἀπὸ 112 ἕως 78): Ἰβανόης, Μαχαρανή, Ρεπόρτερ, Ἀθηναῖος, Ἄσπρο Κουνελάκι, Μόνα Λίζα, Νυχτολούλουδο, Σείριος Ἄγις, † Μάρκος Μπότσαρης, Στραβόξυλο, Μαγεμένο Δοξάρι, Ἠλιοπερίχυτη, Τσούπρα, Εὔθυμος, Μουσίτσα, Συριανός, Μπουμπουκάκι, Γοργόνα, Γυρολόγος, Ἀττὲ Ἰράμ, Ἠλέκτρα, Μύρτα Φλῶρη, Πειραιώτισσα.

Τὰ Βραβεῖα τῶν Εὐσήμων τοῦ 1942 ἀναπροσαρμόζονται ὡς ἑξῆς: Τὸ Α', εἰς εἶδος ἐκ τοῦ γραφείου μου, δρ. 5.000. Τὰ Β' δρ. 3.000. Καὶ τὰ Γ' δρ. 2.000. (Ὅσοι θέλουν μποροῦν νὰ παραγγείλουν εἴδη μεγαλυτέρας ἀξίας καὶ νὰ συμπληρώσουν).

Στὴν ἐξαγωγὴ τῶν ἀποτελεσμάτων μ' ἐβοήθησαν σημαντικὰ οἱ Γενικὲς Στατιστικὲς τῶν Εὐσήμων τοῦ 1942 ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ ἑξῆς: ***Αἰὲν Ἀριστεύειν, Σίφουνας, Νηρέας, Ὑπνιν-θος, Χρυσαυγὴ*** (σχεδὸν ἰσοδύναμοι, ἀπὸ [30 Ε] στὸν καθένα), καὶ ***Νεοσμυρναῖος, Γυρολόγος, Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου*** (ἀπὸ [25 Ε]).

Διὰ τὰ Εὔσημα τοῦ 1943—τῶν Διαγωνισμῶν δηλ. ποὺ τάποτελέσματά τους δημοσιεύθηκαν στὰ φυλλάδια τοῦ περασμένου χρόνου, ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ τελευταῖο — ***Σημειώσεις*** καὶ ***Στατιστικὲς*** δεκτὲς ὡς τὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

ὅσοι δὲν ἀνανέωσαν ἀκόμη τὴν συνδρομήν των διὰ τὴν Α' τριμηνίαν τοῦ 1944 (δρ. 25.000), νὰ τὴν ἀνανεώσουν ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου. Ἀπὸ τὸν Μάρτιον, θὰ διακοπῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ φυλλαδίου εἰς τοὺς ὀφείλοντας καὶ δὲν θὰ λαμβάνουν παρὰ μόνον ὅσοι θὰ ἔχουν πληρώσει. Τοῦτο κατ' ἀνάγκην, διότι μὲ τὰς σημερινὰς συνθήκας, πίστωσις δὲν ἐπιτρέπεται.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ 297ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

τοῦ προτεθέντος τὴν 4 Αὐγούστου 1941 πρὸς ἐπίλυσιν τῶν Λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα τῆς «Διαπλάσεως» Ἀπριλίου, Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου 1942 δημοσιευθεισῶν 162 Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

[Τὰ βραβεῖα καὶ σ' αὐτὸν τὸν Διαγωνισμὸν ἀπενεμήθησαν ὅπως καὶ εἰς τὸν προηγούμενον, 296ον, τοῦ ὁποίου τάποτελέσματα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ φυλλάδιον τοῦ Νοεμβρίου, ἀριθ. 45—48, τοῦ 1943]:

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, κατὰ ὡς καὶ ὅσα δὲν ἐσημειώσαν ἡλικίαν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ. ***Αἰὲν Ἀριστεύειν***, 154,16,7.

Ἰσότιμοι: Νηρέας 153,16, 7. Γκάλιν, 153,16,7. Πρόμαχος τῆς Ἐλευθερίας 151,16,7. Σίφουνας, 142,15,7. Λουδοβίκος, 141,15,7. Σημαιοφόρος, 140, 14,7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ. ***Φίλος τοῦ Βιβλίου*** 138,14,7. ***Τριανταφυλλάκι***, 137,14,7.

Ἰσότιμος: Παροδίτης, 135,14,7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ. ***Βάλτος***, 110, 11,6.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ἑλληνικὸ Ὄνειρο 99, 10, 5. Ἤβη, 94,10,5 Βυζαντινὸς Ἀετὸς 94,10,6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Δημοσθένης, 87,9,5. Μπουρλοτιέρης, 70,7,5. Πέτρος Ραζῆς, 68,7,3. Ἄνθος Αὐγῆς, 61,7,3. Χρυσόπτερος Ἀετός, 55,6,3. Αἰσιόδοξη, 55,6,3. Εὔθυμος, 53,6,3. Ἄρης, 51,6,3. Τελέσιλλα, 48,5,3. Προυσαεύς, 48,5,3. Γραμματοσυλλέκτης, 42,5,2. Ντίνος Ζηρώτης, 22,3,1. Παπουτσωμένος Γάτος 11,2,1. Ἶρις, 2,1,1.

ΜΙΚΡΗ ΤΑΞΙΣ (14 ἐτῶν καὶ κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Ζεὺς τῆς Δωδώνης***, 141,15,7.

Ἰσότιμοι: Χρυσαυγή, 140,14,7. Αἴγλη, 137,14,7. Νέαρχος, 133,14,7. Χρυσὴ Φλόγα, 133,14,7. Ζωόφιλος, 132,14, 7. Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου, 130,13,7. Ἑλλάδα—Φῶς, 128,13,6. Ρήγας Φεραῖος, 115,12,7. Πληγωμένος Ἱππότης, 110, 11,7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Ἰβανόης***, 95,10,6. ***Κλεφτόπουλο τοῦ 21***, 93,10,6.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: ***Ναυτοπούλα***, 85,9,6.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ἀτρεύς, 75,8,6. Ἀτρόμητο Ἑλληνόπουλο, 75,8,7. Ἀριστογείτων, 69,7,6. Γιὰ τὴν Πατρίδα, 67,7,4. Μικρὸς Καλλιτέχνης, 67,7,4. Ρέα, 64, 7,3. Φουντωτὴ Γατούλα, 63,7,6. Λευκὸς Ἄγγελος, 63,7,6. Δωδωναῖος, 63, 7,6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Φιλοτελιστής, 56,6,7. Τρελλὸ Ζιζάνιο, 53,6,3. Μεσουρανῶν Ἀστήρ, 53,6,3. Καπετὰν Τηλιγάδης, 53,6,3. Πολυτεχνίτης, 50,5,3. Κυμοθόη, 48,5,3. Κάλχας, 47,5,3. Ρόδινη Αὐγούλα, 46,5,6. Φουντοτσάρουχο, 45,5,3. Πανζουρλισμός, 45,5,3. Μενεξεδένια Δύσις, 44,5,3. Φῶς, 41,5,3. Ἔνδοξος Ἑλληνοπούλα, 28,3,6. Χρυσὸς Λέων, 27,3,2. Σοφὸ Πουλί, 20,2,1. Ἀετὸς τῆς Χειμάρας, 15,2,1. Γεώργιος Παπασταμέλος, 12,2,1. Αἴολος, 9, 1,1. Δοὺξ τῆς Λευκάδος, 7,1,1. Μικρὴ Κόμισσα, 7,1,1. Ἐλαφάκι 4,1,1.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 29 Ἰανουαρίου 1944

ΣΗΜΕΡΑ, καθὼς βλέπετε, δημοσιεύονται τὰ κάπως καθυστερημένα ἀποτελέσματα τῶν Εὐσήμων τοῦ 1943. Σημειώσεις γιὰ τὰ Εὔσημα αὐτοῦ τοῦ χρόνου ἔλαβα λιγώτερες παρὰ ποτέ, κι' αὐτὸ τὸ ἀποδίδω στὴν ἀτελῆ συγκοινωνία κι' ἐπικοινωνία ποὺ εἴχαμε τότε· ἐλπίζω ὅμως νὰ λάβω πολλὲς γιὰ τὰ Εὔσημα τοῦ 1943, ποὺ τὰ πράγματα νάπως βελτιώθηκαν κι' ἡ προθυμία εἶναι μακρυά, ὡς τὸ τέλος Ἰουνίου. Ἔτσι θἄχουν καιρὸ νὰ κάμουν, ὅσοι θέλουν, καὶ Γενικὲς Στατιστικές, ποὺ τόσο μοῦ χρησιμεύουν πάντα. Γρήγορα θὰ δημοσιευθοῦν καὶ τάποτελέσματα τοῦ τρέχοντος διαγωνισμοῦ πρὸς σύνθεσιν Ἀσκήσεων τοῦ 1943, καὶ θὰ προκηρυχθῆ ἀμέσως κατόπι ὁ νέος γιὰ τὶς Ἀσκήσεις τοῦ 1944. Ἀλλὰ καθὼς σᾶς εἶπα, ἡ δημοσίευση Ἀσκήσεων ἀπὸ τὶς περσινὲς Συλλογές, ποὺ μὲ τὴν ἀναγκαστικὰ περιορισμένη ἔκδοσή μου ἔμειναν σχεδὸν ἀνεκμετάλλευστες, θὰ παραταθῆ καὶ καθ' ὅλη τὴν πρώτη ἑξαμηνία. Ἔστε οἱ συνθέτες μου θἄχουν πάλι ἀρκετὸ καιρὸ νὰ κάμουν τὶς Συλλογές τους μὲ τὴν ἡσυχία τους καὶ νὰ μοῦ τὶς σταίλουν ἐμπροθέσμως.

Ὁ διευθυντής μας κ. Γρηγόριος Ξενόπουλος, ποὺ τὴν π. Τρίτη, 25 Ἰανουαρίου, εἶχε τὴν ὀνομαστικὴ του ἑορτή, εὐχαριστεῖται, βαθύτατα συγκινημένος, τὰ καλὰ Διαπλασόπουλα ποὺ τὸν ἐπισκέφθηκαν, τοῦ ἔφεραν δῶρα ἢ τοῦ ἔγραψαν τὶς «καρδιόδγαλτες εὐχούλες τους» σὲ κάρτες καὶ γράμματα. Εἶναι τόσο πολλά, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ τἀναφέρω. Κι' περιορίζομαι μόνο στὸ ***Μαϊστράλι***, ποὺ μαζὶ μ' ἕνα πολύτιμο δῶρο, τοῦ ἔστειλε καὶ αὐτὸ τὼραῖο ἔμμετρο εὐχετήριο:

Σὺ ποὺ μετέδωσες τὸ ἀνοιξιάτικο τὸ φῶς
Καὶ ποὺ κρατᾶς μὲ χέρι στιβαρὸ τὸ χαλινάρι,
Καὶ μὲ τὸ ἔργο σου σκορπᾶς οὐράνια χάρη,
Κι' ἀνοίγεις δρόμους, ποὺ θαμπώθηκα ὁ φτωχός,
Δέξου, σὰν θές, τὴν πιὸ θερμὴ εὐχή μου
Βγαλμένη ἀπὸ τοῦ εἶναι μου τὰ βάθη:
Μὲ τὴ Διάπλασι ποὺ τὰ χρυσόνειρά μας πλάθει,
Νὰ ζῆς αἰώνια, Καθοδηγητή μου!

Ἡ ἀναγγελθεῖσα πανηγυρικὴ παράσταση τοῦ «Ποπολάρου», μὲ τὰ Διαπλασόπουλα τῶν Ἀθηνῶν ἐν σώματι, παρόντος καὶ τοῦ ἀγαπημένου τους συγγραφέα, ἔγινε τὸ ἀπόγευμα τοῦ π. Σαββάτου, 29 Ἰανουαρίου. Τὸ πρῶτο γράμμα ποὺ ἔλαβα γι' αὐτήν, εἶναι τοῦ ***Λογοτέχνη***. Τί ὡραῖο, τί συγκινητικό! Ἰδοὺ μερικὲς περικοπές: «Ἡ δεύτερη πράξη τελείωσε. Οἱ ἠθοποιοὶ ὑποκλίνονται στὰ θερμὰ παλαμάκια μας, κι' ἄξαφνα, ἀπὸ τὰ 89 παιδιάστικα στόματά μας, ἀκούστηκε μιὰ φωνή: ***Φαί—δών!*** ***Φαί—δών!*** Γέμισε ἡ αἴθουσα ἀπὸ τὴ φωνὴ αὐτὴ τῆς λατρείας μας, τῆς καρδιᾶς μας; καὶ νά, σὲ λίγο, προβάλλει στὴ σκηνή, σκυφτός, μὲ τὸ μπαστουνάκι του, ὁ γηραιὸς συγγραφέας. Δὲν περιγράφεται τὸ τί ἔγινε τὴ στιγμὴ ἐκείνη! Σηκωθήκαμε ὄρθοι καὶ φωνάζαμε ἐξάλλοι, βάζοντας τὰ χέρια στὰ στόματά μας γιὰ νὰ γίνεται ἡ φωνή μας δυνατότερη. Καὶ τότε ἔννοιωσα πόσο βαθειὰ θὰ ἦταν ἡ χαρά, ἡ ἱκανοποίηση τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἀγωνίσθηκε τόσα χρόνια, νὰ βλέπη ἐμᾶς, τὴ νέα γενεὰ—τὴν ἑλληνικὴ γενεὰ ποὺ ἐτάχθηκε ἀπὸ τὴ Μοῖρα νὰ φέρη τὴν Ἑλλάδα στὴν πιὸ μεγάλη της πνευματικὴ ἀκμή—νὰ τὸν λατρεύουμε, κι' ἔτσι νὰ νοιώθη κι'

Αὐτός τὴν προσφορά του στὸν πολιτισμό, τὴ μεγάλη του προσφορά....».—Ὁ «Ποπολάρος», ποὺ ἄρχισε τὸν Δεκέμβρη, θὰ παίζεται ὡς τὴν ἐρχομένη Κυριακή, 6 Φεβρουαρίου. Καὶ τὴν ἑπομένη, 7 τοῦ μηνός, θἀρχίσῃ ἄλλο περίφημο ἔργο τοῦ Ξενοπούλου, ἡ «Στέλλα Βιολάντη», ἀπὸ τὸν θίασο «Τέχνης» τοῦ κ. Κοΰν, στὸ θέατρο Ἀλίκης. Ὁ *Λογοτέχνης* δίνοντας νἀναλάβῃ αὐτὴ τὴ φορά ὁ ἴδιος τὴ συγκέντρωση τῶν Διαπλασόπουλων, πάνω ἀπὸ 150, σὲ μιὰ ἀπογευματινὴ τῆς «Στέλλας Βιολάντη». Κι' προσθέτει : «Μόνο ποὺ δὲν θὰ ζητήσουμε καμμιὰ ἔκπτωση στὴν τιμὴ τοῦ εἰσιτηρίου, γιατὶ εἶ νἆαι τοῦ Θεάτρου Τέχνης ἔχουν ἀνάγκη κι' ἀπὸ οἰκονομικὴ ἐνίσχυση καὶ δὲν θἆταν σωστό». Μά καλά, γι' αὐτὸ καὶ ὁ συγγραφέας ἐδήλωσε πὼς θὰ τοὺς ἀφήσῃ καὶ τὰ νόμμα ποσοστά του ἀπὸ τὶς παραστάσεις τῆς «Στέλλας Βιολάντη», ἀφοῦ κι' ἀπὸ τὶς παραστάσεις ἀκόμα τοῦ «Ποπολάρου», ποὺ ἔδωσαν συνολικῶς ἀπάνω ἀπὸ 500 ἑκατομμύρια, δὲν ἤρτε παρὰ σχεδὸν τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ποσοστὰ ποὺ ἔπρεπε νὰ πάρῃ κατὰ τὸ νόμο.

«Ὁ χειμώνας» ποὺ δημοσιεύθ σήμερα τῆς κυρίας Φ. Τζωρτζάκη, εἶναι ἀπόσπασμα ἀπὸ τῶραῖο παιδικὸ της βιβλίο «Ἡμερολόγιο δυὸ παιδιῶν», ποὺ τὸ βρίσκετε σ' ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα. Στὰ μικρότερα παιδιὰ συσταίνω ἐπίσης καὶ μιὰ ὡραία σειρὰ ἀπὸ εἰκονογραφημένα βιβλιαράκια γιὰ τὴν ἡλικία τους, ποὺ ἄρχισε νὰ ἐκδίδῃ ἡ νέα ἐκδοτικὴ ἑταιρεία Πεχλιβανίδης καὶ Σα, Ἀθῆναι, ὁδὸς Μιλτιάδου 7.

Προκομμένη Τεμπέλα, οἱ παροιμίες, ποὺ τόσο συχνὰ μεταχειριζόμαστε μιλώντας καὶ γράφοντας, εἶναι πολλῶν εἰδῶν κι' ἔχουν ποικίλη τὴν καταγωγὴ καὶ τὴν προέλευση. Ἄλλες εἶναι *λόγιες ἢ σοφές*, δηλαδὴ ἀπὸ βιβλία, συγγράμματα — ἕνα πλῆθος π : χ : ἔχουν μείνει ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὰ λειτουργικὰ βιβλία—ἄλλες εἶναι *λαϊκές* — τὶς εἶπα δηλ. σὲ μιὰ περίσταση κάποιος, κι' ἔμειναν γιὰ τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴ σοφία τους—κι' ἄλλες εἶναι *ἀμφίβολες*, δηλαδὴ δὲν ξέρουμε ἂν ἔμειναν ἀπὸ κανένα παλιό, ἄγνωστο ποίημα, ποὺ χάθηκε, ἢ ἂν εἶναι κι' αὐτὲς ρητὲ τοῦ λαοῦ. Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔχει τὶς ὡραιότερες, τὶς ἐξυπνότερες καὶ τὶς σοφώτερες παροιμίες. Παραδείγματα τῶν διαφόρων εἰδῶν : «Ὅσα δὲν φτάνει ἡ Ἀλεποῦ τὰ κάνει κρεμαστάρια» (ἀπὸ τὸν μῦθο τοῦ Αἰσώπου) «Γ' εἶχες, Γιάννη, τ' εἶχα πάντα» (λαϊκή), «Χόρευε, κυρὰ-Μαριού, μὰ ἔχε κι' ἔννοια τοῦ σπιτιοῦ» (ἀμφίβολη).

Μ' ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον, *Ἀθηναῖε*, ὁ κ. Ξ. διάβασε τὸ μεγάλο πρωτοχρονιάτικο γράμμα ποὺ τοῦ ἔστειλες. Μίλωντας γιὰ τὴ συμβολή του στὴν νεοελληνικὴ διηγηματογραφία καὶ κριτική, ἀνακινεῖς πολλὰ σπουδαῖα ζητήματα, ποὺ σὲ μερικὰ τουλάχιστο θἄπρεπε νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ. Ἀλλὰ δὲν εἶναι καιρὸς οὔτε τόπος. Θὰ σοῦ *θυμίσῃ μόνο τὸ γνωστότατο*—ἀλλὰ δυστυχῶς ξεχασμένο—πὼς ἡ κριτική, ἡ ἀληθινὴ κριτική, δὲν εἶναι παρὰ ἀγάπη. Πρέπει ν' ἀγαπᾷ κανεὶς τὸ ἔργο καὶ τὸν ἐργάτη του, γιὰ νὰ κρίνῃ ἀληθινά. Ἀκόμα κι' οἱ ἐπικρίσεις εἶναι ἀγάπη, γιατὶ σκοπός τους εἶναι ν' ἀπομακρύνουν τὸν κρινόμενο ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τὸν βλάπτουν, καὶ νὰ τὸν πλησιάσουν σ' ἐκεῖνα ποὺ θὰ τὸν ὠφελήσουν στὸ μέλλον. Τέλος, ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ θερμὰ γ' αὐτὸ τὸ *γράμμα, ποὺ τὸ θεώρησε* σὰν ἕνα ἀπ' τὰ καλύτερα δῶρα ποὺ ἔλαβε τὴν πρωτοχρονιά.

Μ' ἔκαμες ν' ἀνοίξω τὸ Ἱστορικὸ λεξικό μου, *Ἀετιδέα*. Ἀλλὰ δὲν βρῆκα κανένα Γεώργιο ἀρχαῖο, ἀρχαιότερο δηλαδὴ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου τῆς ἐκκλησίας μας. Ὅλοι εἶναι μεταγενέστεροι, βυζαντινοὶ καὶ μεταβυζαντινοί—συγγραφεῖς, φιλόσοφοι, γραμματικοί, χρονικογράφοι κτλ. Συμπεραίνω λοιπὸν πὼς τὸ Γεώργιος εἶναι καθαυτὸ χριστιανικὸ ὄνομα, ποὺ ἐπικράτησε μετὰ τοὺς ἁγίους καὶ τὸ μαρτύριο τοῦ Ἁγίου Γεωργίου· μὰ οὔτε ἀναφέρεται κι' ἄλλος Γεώργιος ποὺ «ἅγιασε πρωτύτερα καὶ πῆρε τάχα τ' ὄνομά του ὅταν βαπτίσθηκε ὁ γνωστός καὶ μεγάλος.—Νὰ σοῦ ζήσῃ καὶ τὸ δεύτερο ἀδελφάκι ποὺ ἀπέκτησες. Ὥστε τῶρα στὸ σπίτι εἶσθε τρία ἀγόρια—τί καλά! Ἴσως θἆταν καλύτερα νὰ εἴχατε καὶ μιὰν ἀδελφούλα, τὸ ἕνα δηλ. ἀπὸ τὰ τρία σας νἆταν κορίτσι. Ἀλλὰ ὅ,τι θέλει κι' ὁρίζει ὁ Θεὸς γίνεται . . .

Ἕλληνα, νὰ σοῦ ἐξηγήσω : Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν *Διαγωνισμὸ τῶν Εὐσήμων*, ποὺ δὲν εἶναι -καὶ καθαυτὸ Διαγωνισμός, σ' ὅλους τοὺς ἄλλους δὲν μπορεῖ κανένας νὰ πάρῃ δυὸ φορὲς τὸ ἴδιο βραβεῖο. Ἂν π.χ. στὸν Διαγωνισμὸ Ἀσκήσεων τοῦ 1941 πῆρε Α' Βραβεῖο, κι' ἔστειλε ἐπίσης μιὰ καλὴ Συλλογὴ καὶ γιὰ τὸν Διαγωνισμὸ τοῦ 1942, τίθεται τιμητικῶς «ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ» καὶ δὲν παίρνει παρὰ μόνο τὰ ἀνάλογα εὔσημα, χωρὶς ἄλλη ἄμοιβή. Τὸ ἴδιο ἂν πῆρε κάποτε Β' Βραβεῖο κι' ἡ νέα του Συλλογὴ δὲν ἀξίζει γιὰ Α', ἢ ἂν πῆρε Γ' κι' ἡ νέα του Συλλογὴ δὲν ἀξίζει γιὰ Β'. Ἂν ὅμως, ἕνα δποιοδήποτε βραβεῖο τὸ πῆρε κάποτε διαγωνιζόμενος στὴ Μικρὴ Τάξη, μπορεῖ νὰ πάρῃ τὸ ἴδιο καὶ μικρότερο ἀκόμα, διαγωνιζόμενος στὴ Μεγάλη.—Στὸν Διαγωνισμὸ τῶν Λύσεων ἔδινα ὡς τώρα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ τακτικά, καὶ Ἔσημα Ἐπιμονῆς, γιατὶ πολλοὶ ἔστελναν στὴν ἀρχὴ ὀλίγων φυλλάδων λύσεις, καὶ κατόπι ἔπαυαν, δηλ. δὲν *ἐπέμεναν* νὰ ἐξακολουθήσουν. Ἀλλὰ εἶδα πὼς τέτοια Ἔσημα δὲν χρειάζονται πιὰ καὶ ἀπὸ τὸ 1944—δηλαδὴ ἀπὸ τὸν 3020 Διαγωνισμὸ Λύσεων, ὄχι ἀναδρομικῶς—τὰ κατήργησα.

Ὡραίας Ἐπιστολάς μοῦ ἔστειλαν κι' οἱ ἑξῆς : *Ἰωνικὸς Ἀστὴρ* (Ἔλαβα, εὐχαριστῶ· ναί, εἶναι λιγάκι δύσκολο νὰ κρατῆ τέτοιο πρόγραμμα τὸ παιδί ποὺ διαβάζει μόνο τοῦ σπιτιοῦ ἀλλὰ ἄν ἔχῃ τὴν ἀπαιτούμενη θέληση καὶ φρόνησή, τὸ κατορθώνει, καὶ χωρὶς νἆχῃ διαβάσῃ τὴν παλιὰ ἐκείνη Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Φαίδωνος·) *Ἀνθεμὶς* (περιστικά· ἡ βοήθεια στὸ συμμαθητή, στὴ συμμαθήτρια, ἐπιβάλλεται· ἀλλὰ νὰ εἶναι νόμιμη κι' ὠφέλιμη, μ' ἔννοιες : τὸ ψιθύρισμά στὶς ἐξετάσεις, ἢ διευκόλυνση γιὰ μιὰ ἀντιγραφή κτλ. δὲν ἐπιτρέπονται· σὲ συγχαίρω γιὰ τοὺς λαμπροὺς βαθμούς·) *Δεωνίδας* (χαίρω ποὺ γίνατε καλά, καὶ σὺ καὶ ἡ μαμά· γιατὶ δὲν εἶναι καλὸ τὸ *ψευδώνυμό σου* ; κι' ἑλληνικώτατο κι' ἡρωϊκώτατο ! στ' ἀποτέλεσμα τῶν Διαγωνισμῶν, πότε ἀναφέρω ὁλους τοὺς διαγωνιζομένους, πότε παραλείπω μερικοὺς ποὺ δὲν ἀξίζουν οὔτε Εὔσημο Μνείας· αὐτὸ ἐξαρτᾶται·) *Μιμόζα* (πολὺ μ' εὐχαριστήσατε τὸ πρῶτο σου γράμμα, καὶ πρέπει νὰ πῶ καὶ αἐνα ὅ,τι εἶπα στὴ «θεωλή» ἐκείνη ποὺ εἶδες νὰ τῆς ἀπαντῶ σὲ μιὰ παλιά μου ἀλληλογραφία· ἐλπίζω νὰ ἐξακολουθήσῃς· χαίρω ἐπίσης ποὺ εἶδες κι' ἀναγνώρισες πὼς μποροῦν νὰ μὲ διαβάζουν ὄχι μόνο τὰ μικρά, ἀλλὰ καὶ παιδιὰ τῆς ἡλικίας σου καὶ... πολὺ μεγαλύτερ' ἀκόμα·) *Μικρούλα* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα· ναί, μὲ ὅλη τὴν ἀκρίβεια τοῦ χαρτιοῦ καὶ τῶν πάντων, οὔτε στιγμὴ σκέφθηκα νὰ διακόψω τὴν ἔκδοσή μου, γιατὶ ἔφερε πόσο μ' ἀγαπᾶτε καὶ πόσο θἆ σᾶς λυποῦσε ἡ διακοπή· ἐπροτίμησα λοιπὸν νὰ κάμω κάθε θυσία γιὰ νὰ διατηρηθῶ, ἀφοῦ μάλιστα δὲν μπορῶ ν' αὐξήσω ὅσο θἆπρεπε τὴ συνδρομή·) *Λογοτέχνης* (ὡραῖο καὶ τὸ ἄλλο γράμμα, τὸ πιὸ παλιό, ποὺ μοῦ ἔγραψες ἄρρωστος ἀπ' τὸ κρεββάτι·) *Θρυλικὴ Ροδόπη* (τί κακὸ πάλι κι' αὐτό! περιμένω τὴ νέα σου διεύθυνσή, ἀφοῦ τώρα εἶσαι ἀστεγη, γιὰ νὰ σοῦ στείλω τὰ φύλλα ποὺ δὲν ἔλαβες· ὡστόσο ὡραῖο καὶ κεφᾶτο τὸ γράμμα σου· σὲ συγχαίρω καὶ γιὰ τοὺς λαμπροὺς βαθμούς·) *Τρεχαντήρι* (καὶ τὸ δικό σου πρῶτο γράμμα μοῦ ἄρεσε πολύ, ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνὰ καὶ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ εὐχετήρια «στιχάκια»·) *Λουδοβίκος* (ἔχω μπροστά μου καὶ τὰ δυὸ γράμματά σου, ἀπὸ 10 καὶ 19 Ἰανουαρίου· πολὺ σωστὲς οἱ κρίσεις σου γιὰ τὴν παράσταση τοῦ «Ποπολάρου», ποὺ τὸν εἶδες ἐδῶ πρωϊύτερα· τὸ χτύπι ἔπεσε γιὰ καλό· ὅ,τι ρίχνει ὁ Θεός, εἶναι γιὰ καλό· ὅ,τι ρίχνουν οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι πάντα . . .) Σύλλογος *«Δέξα Ἑλλάς»* (σᾶς τὸ εὐχομαι ἀπ' τὴν καρδιά μου!) *Σαμιώτισσα Ἀκριγιάλι, Νηρέας, Πάρνης, Πατησιωτοπούλα* καὶ *Λάβαρον τοῦ Ἀρκαδίου* (ἀπὸ λίγα λόγια θὰ σᾶς πῶ στὸ ἐρχόμενο γιατὶ σήμερα δὲν ἔχω ἄλλον τόπο).

Παράπεσαν μερικὲς ἀπαντήσεις σὲ Διαγωνισμούς, ποὺ τὶς βρῆκα μετὰ τὴ δημοσίευση τῶν ἀποτελεσμάτων. Τὰ συμπληρώνω :

Διαγωνισμὸς Λευκῶν Λέξεων : *Αἰὲν Ἀριστεύειν*, Α' Βραβ. ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ [20 Ε].—*Σίφοννας, Γκάλικ* καὶ *Γυρολόγος*, Α' Ἔπαινος [14 Ε].—*Σπίθα*, Β' Ἔπαινος [12 Ε].—*Ἄνθος Ἀθήνης*, Γ' Ἔπαινος [10 Ε].

Διαγωνισμὸς Τυπογραφικῶν Λαθῶν : *Γκάλικ*, Α' Βραβ. ἐκτὸς Διαγων. [20 Ε]. —*Γυρολόγος, Σίφουνας*, Α' Ἔπαινος [14 Ε].—*Σπίθα Ἄνθος Ἀθήνης*, Β' Ἔπαινος [12 Ε].—*Διαβολόπαιδο*, Γ' Ἔπαινος [10 Ε].

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται ὡς ἐκτενῆ ἄτεχνα, καθωστερημένα ἢ ἀκατάλληλα : «Ἄνοιξη» τ. *Τρεχαγουρευόπουλου*.—«Στὴ Διάπλασγ» τῆς *Ἀουλουδένιας Αὐγῆς*.—«Τὸ χωριό μου» τ. *Παιδ. Νειότης*.—«Ὁ κ. καθηγητὴς» τ. *Ζωηρ. Ἀμαζόνος*.—«Τὸ βιολί» τ. ἴδιας.—«Μέσ' στὴ σιγαλιά» τ. *Τεύκρου Ἀνθία*.—«Ὁ τυφλὸς βοηθὸς» τ. *Τρελλῆς Μπαλλαρίτας*.—«Ἡ παράξενη ἱστορία» τ. *Ἕλληνα*.—«Τέσσερα κομμάτια» τ. *Δεξίλεω*.—«Τὰ κλάμμα μιᾶς ψυχῆς» τ. *Γάκινθος*.—«Εὐτυχία» τ. *Γαλάζιας*.—«Σὲ ξαναβρίσκω» τ. *Μεγ. τ. Πατρίδος*.—«Στὸ θέατρο» τ. *Πρώην Ἀλένος*.—«Τὸ ἀηστοπούλι» *Λογοτέχνη*. —«Ἀκουαρέλλα» τ. *Χιονισμένου Τοῦγετου*.—«Παλιὰ θρανία» τ. *Ἑλληνικῆς Ραχούλας*.—Αὐτὰ εἶναι τὰ κομμάτια ποὺ ἔλαβα ὡς τὴν πρώτη Δεκεμβρίου. Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα ψευδώνυμα : Λυγαριά, κ. (ΒΜ). Γαλάζια Μάσκα, κ. (ΚΚ) Ναυτάκι τῆς Λέσβου, ἀ. (ΠΠ). Ἄρχων τοῦ Μυστηρίου, ἀ. (ΠΚ). Φλόγα, κ. (ΜΓ). Ὁδοιπόρος, ἀ. (ΚΓ). Ἀνεπιθύμητος, ἀ. (ΚΑ). Μικρὴ Συγγραφεύς, κ. (ΑΣ). Ναύκληροι τοῦ Εἰρηνικοῦ, ἀ. (ΒΨ). Σκεπτικιστής, ἀ (ΙΒ) Νυχτερίδα, κ. (ΑΚ). Ξανθὲς Μπούκλες, κ (ΓΠ). Γκρὶ Ντάφ, ἀ. (ΚΣ). Σουλπινοὺς ἀ (ΠΚ). Θλιμμένη, κ. (ΑΧ). Ἀγράμματη, κ. (ΜΚ). Ἐλεύθερος σκοπευτής, κ. (ΒΠ). Σπαρτιάτης, ἀ. (ΝΜ). Μελαχρινοὶ Δόκιμοι, ἀ. (ΣΧ). Ἱερολοχίτης, ἀ. (ΑΣ). Ἰδεαλιστής, ἀ. (ΠΒ). Ποπολάρος, ἀ. (ΑΜ). Φιλικός, ἀ. (ΣΣ). Παντογνώστης, ἀ. (ΧΣ). Σκάνδαλον, ἀ. (Τ). Διαμαντάκι, ἀ. (Τ). Μικρὸς Κόμης, ἀ. (ΕΑ). Φραγκισκανός, ἀ. (ΔΦ). Γερουδαλασσινός, ἀ. (ΓΠ). Παλιὸ Κάστρο, ἀ. (ΓΠ). Κάστρο τοῦ Μιστρᾶ, ἀ. (Ζ). Μαύρη Μάσκα, ἀ. (ΓΚ). Ἁρματοπούλι, κ. (ΝΑ). Πονηρὸ Διαβολάκι, ἀ. (ΚΓ). Πειραχτήριο, ἀ. (ΚΓ). Χαρά, κ. (ΧΔ). Σιδηρόφρακτος Ἱππότης, ἀ. (ΤΑ). Μικρὸς Λογοτέχνης, ἀ (ΜΚ). Πάρνης, ἀ. (ΜΡ). Γαλάζιος Οὐρανός, ἀ. (ΜΚ). Λύκειος Ἀπόλλων, ἀ. (ΣΓ). Ἀετόπουλο, ἀ. (ΚΑ). Χαράκτης, ἀ. (ΜΠ). Ἐλπιδοφόρος, ἀ. (ΣΔ). Ἀγριοβιολέντα, κ. (ΤΣ). Κίτρινη Καμέλια, κ. (;!). Μικρὸς Ἀετός, ἀ. (ΓΜ). Σύλλογος Φάρος, Κυρίαρχος τῆς Ζούγκλας, ἀ. (ΒΨ). Καπετὰν Ἀγραφ ἀ. (ΕΡ). Σκνιπα, ἀ. (ΠΒ). Κουνούπι, ἀ. (ΠΓ). Ψύλλος, ἀ. (ΘΒ). Ἑρκινα κ. (ΓΜ). Νύμφη τοῦ Σπερχειοῦ, κ. (ΜΑ). Πονηρότατος, ἀ. (ΒΓ). Μαυραγορίτης, ἀ (ΓΕ). Μαντράχαλος ἀ. (ΦΧ). Ἀετόπουλο, ἀ. (ΑΘ). Φοινικοπούλα, κ. (ΝΚ). Στρουμπουλίτσα, κ. (ΑΠ). Ἰβάν, ἀ. (ΔΓ). Φαντομᾶς, ἀ. (ΠΡ). Ἐνδοξη Μεσολογγίτισσα, κ. (ΤΜ. Οὐρανοκατέβατος, ἀ. (ΜΣ). Μαλεβός, ἀ (ΠΓ). Παιδὶ τοῦ Σαραντάπηχου, ἀ. (ΚΓ). Ἡλιαχτίδα κ. (ΑΧ). Ἐντελβάϊς, ἀ. (ΚΜ). Δύτης, ἀ. (ΙΔ). Κρινάκι, κ. (ΜΚ). Ἀμάλθεια, κ. (ΕΣ). Τζιτζίκι, κ (ΑΠ). Τρισμέγιστος, ἀ. (ΖΑΒ). Ἀόρατος Σκιά, ἀ. (ΑΠ). Θαμπὸς Καθρέφτης, ἀ. (ΑΚ). Χιονάτη, κ. (ΓΠ). «Εὔθυμη Παρέα» Γέρο Δήμος, ἀ. (ΕΑ). Τρελλὴ Τερολέζα, κ. (ΚΛ). Ἄνθρωπος τῆς Ἡμέρας, κ. (ΣΑ) Λέων, ἀ. (ΚΠ). Φιλοκτήτης, ἀ. (ΓΜ). Σταυραετός, ἀ. (ΙΠ). Ἱερολοχίτης Θηβῶν, ἀ. (ΓΦ). Μικρὸς Ἐθελοντής, ἀ. (ΚΓ). Αἰώνιος Θρῦλος, ἀ. (!!) Λεϊκὸ Ἀραπάκι, κ. (ΛΜ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων : Ἀλκαῖος, ἀ. Μικρὸς Τζόκεϋ, ἀ. Μάσκα, ἀ. Λυσίας, ἀ. Σύλλας κ. Λεωνίδας, ἀ. Νεφέλη, κ. Καίτη, κ. Τερέζα, κ. Ἀτρεύς, ἀ. Μαρκήσιος, ἀ. Σουρῆς, ἀ. Μιμόζα, κ. Λογοτέχνης, ἀ. Θέτις, κ. Ἀσημένιο Κῦμα, κ. Ἄγνωστος Στρατιώτης, ἀ. Ἄγνωστος Ἀκρίτας, ἀ. Ἀγροβασίλισσα, κ. Καταλία Πηγή, κ. Σύλλογος Φοϊνιξ, Τζαμπατζῆς, ἀ. Μήλιτσας, κ. Χιονισμένος Αἴνος, ἀ. Γκάλικ, ἀ. Τσούπρα, κ. Τσαπατσούλης, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἐπαίνεσε τοὺς φίλους της : *Παιδὶ τοῦ Σαραντάπηχου* (Κ. Γ. αὐτὸ ποὺ ἐνέκρινα· ἡ φωτογραφία δὲν μπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ· ἂν ἤτανε κατάλληλη, θὰ τὴν ἐδημοσίευα δωρεάν, ὅπως δημοσιεύω κάπου-κάπου ἀπ' αὐτὰς ποὺ μοῦ στέλνουν τὰ παιδιά·) *Κάκιαν Κατσανέικα* (στὸν πατέρα σου ἔστειλα λίμπά·) *Σταῦρον Δ. Δέβαν* (ὁ κ. Φαίδων ἔλαβε καὶ σ' εὐχαριστεῖ) *Μιμόζαν, Πειραχτήρι, Ἀγριολούλουδο, Μικρὸν Πλοίαρχον, Μικρὸν Ἀστυνόμον, Κοχυλάκι, Μυρτούλαν, Χιονούλαν* (ὁ κ. Φαίδων ἔλαβε καὶ σᾶς εὐχαριστεῖ) *Φαίδρον Μπαρλᾶν, Σκυριανόπουλο, Λουλουδένιαν Σκιάν* κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 3020ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τέλους Μαρτίου.

13. Λεξίγριφος

Δίπλα σὲ κάποια πρόθεση
Πόλη ὡραία νὰ βάλῃς,
'Αστ' τὶς δικές μας μία·
Μὰ τ' ὅλο οὔτε νὰ τὸ ἰδῇς,
Οὔτε σταυρὸ νὰ κάμῃς
Ποὺ λέει ἡ παροιμία...

Χιονισμένος Ταΰγετος

14. Στοιχειόγραφος

Μένω κυνηγᾷ ὁ καθένας
Ποΰχει πόδο νὰ πλουτήσῃ·
Μέρος λόγου θὰ μὲ κάμῃ
Ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃ.

Τρεῖς Ἄγνωστοι

15. Μεταγραμματισμὸς

Φιλέλλην-ποιητὴς τοῦ Εἰκοσιένα
Ἀλλάζει ἀπ' τὰ στοιχεῖα του τὸ ἕνα,
Καὶ μύστης γίνεται, ἀρχαῖος, ἄλλης [τέχνης,
Δηλαδὴ πάντα μένει καλλιτέχνης.

Κωστῆς Μυρτιᾶς

16. Ψαροκόκκαλον

* * * \

[ΜΔ - 25]

Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετοῦμε φιλικὰ ὅλους καὶ ὅλες καὶ εὐχόμεθα εὐτυχὲς τὸ Νέον Ἔτος.

Ἀνθισμένο Ζουμπούλι
Μελαχροινὴ Ἑλληνοπούλα

[ΜΔ - 26]

ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΒΟΛΗΝ

Γιὰ νὰ ἔχετε τὴν ὑπεροχὴν εἰς τὰ αἰνίγματα καὶ τὰ σταυρόλεξα χρειάζεσθε τὸ Ἐγχειρίδιον Σταυρολέξων ποὺ περιέχει ἐκτὸς ἀπὸ ὁδηγίας διὰ τὰ καλύτερα σταυρόλεξα καὶ πίνακα θεῶν, ἡρώων, ποιητῶν, στρατηγῶν, βασιλέων, ζωγράφων, φιλοσόφων, ζώων, φυτῶν κτλ. Δρ. 10.000. Διάπλασις τῶν Παίδων ἢ Βιβλιοπωλεῖον Ἐλευθερουδάκη, Σαλιβέρου, Σιδέρη, ἢ γράψατε : Κ. Κουκκίδην, Κλεομένους 2, Ἀθῆναι.

[ΜΔ - 27]

Ρεζελάντια, εὐχές . . .

Βιολέττα, Αἰὲν Ἀριστεύειν

[ΜΔ - 28]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ»

Ἔπειτα ἀπὸ σύμφωνη γνώμη ὅλων τῶν τακτικῶν μελῶν (Ρεζελάντιας, Σίφουνα, Αἰὲν Ἀριστεύειν, Βιολέττας, Ἀγι, Προμάχου τῆς Ἐλευθερίας, Φρούτου), ὁ Σύλλογος διαλύεται καὶ ἡ Δανειστικὴ Βιβλιοθήκη καταργεῖται.

Στέλνουμε θερμὸ χαιρετισμὸ ἀγάπης στὴ Διάπλασι, τοὺς φίλους ποὺ μᾶς βοήθησαν καὶ σ' ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα.

[ΜΔ - 29]

Πρωτομπαίνοντας στὴ Διάπλασι χαιρετῶ ὅλους-ες καὶ ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Στεῖλτε πρῶτοι. Ἡ διεύθυνσίς μου εἶναι : Μ. Στράτου, διὰ Λ. Τ. Α. Ἀριστομένους 12α, Ἀθῆναι (2).

Λάβαρον τοῦ Ἀρκαδίου

[ΜΔ - 30]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ !

Στὶς 9 τοῦ Γενάρη δώσαμε μιὰ Φιλανθρωπικὴ Γιορτὴ στὴν Κυψέλη.

Χορός, Λαχεῖα, Ψάρεμα, Μπουφές, Δημοπρασία.

Οἱ θεοποινίδες Μιμίκα Κρανάκη (τὸ παλιὸ *Ἀγκάθι*) καὶ Βίκα Κοτζαμάνη χόρεψαν, ἡ *Αἰσιόδοξη* τραγούδησε καὶ παρασταθήκε ἕνα εὔθυμο νούμερο ἀπὸ τοὺς *Αἰσιόδοξη, Ἀσκραῖο, Παλιὸ Βιολί, Ψυχὴ τοῦ Λάσους* καὶ *Νηρέα*.

Μὲ τὰ ἔσοδα — ἕξη ἑκατομμύρια περίπου—ἀγοράσθηκαν παπουτσάκια γιὰ δέκα φτωχὰ παιδιά.

Τὴν οἰκογένεια ποὺ μᾶς φιλοξένησε, τὶς θεοποινίδες ποὺ χόρεψαν καὶ τὸν κ. Κωστάκη Κοριαζῆ ποὺ τόσο μᾶς βοήθησε στὸ πιάνο, εὐχαριστοῦμε θερμά.

[ΜΔ - 31]

Ἀ*θάνατο Πουλί*, σ'εὐχαριστοῦμεν ὁλόθερμα γιὰ τὸ εὔθυμο ἀπόγευμα ποὺ μᾶς χάρισες στὶς 8-1-44.

ΑΡΑΧΝΗ - ΑΦΡΟΠΔΑΣΤΗ
ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ *Καλλιθέας*

[ΜΔ - 32]

Ἱδρύεται σύλλογος Α.Ε.Ν. (Ἀκαδημαϊκὴ Ἕνωσις Νέων) μὲ Πρόεδρο τὸν Πονηρούτσικο, Γραμματέα τὴν Ζάχαρη, Ταμίαν τὸν Μαντράχαλο. Ἔχομεν : Βιβλιοθήκην (Δανειστικὴν) Ὀρχήστρα μὲ πολλὰ ὄργανα. Καλλιτεχνικὸ τμῆμα ποὺ θ' ἀνεβάσῃ τὸ «Δὲν εἶμ' ἐγὼ» τοῦ κ. Ξενοπούλου. Ἀθλητικὸ τμῆμα ποὺ προπονεῖται στὸ Πανελλήνιο. Ἡ λέσχη μας λειτουργεῖ δύο φορὲς τὴν ἑβδομάδα. Ἔχομε 28 μέλη καὶ ὥρα ἐργασίας ἑνάμισυ χρόνο.

[ΜΔ - 33]

Ἀνέκαθεν τὸ ἤξερα
καὶ ἂς τὸ μάθουν ὅλοι
πῶς ἔχω μάλαμα καρδιά,
καρδιὰ ποὺν' περιβόλι.

Μ' ἂν μὲ τσατίσουν, παρευθὺς
ἀνάβω καὶ κορώνω,
καὶ μέσ' στὰ χέρια, φίλε μου,
ἐλέφαντα σοῦ λυώνω.

Εἶμαι στ' ἀλήθεια φοβερός,
στὰ λόγια δῶστε βάση,
μήπως τυχὸν κανέναν σας
κοιλόπονος τὸν πιάσῃ.

Μυστήριος

[ΜΔ - 34]

Πρωτομπαίνοντας στὴ διαπλασιακὴ δράσι χαιρετοῦμε ὅλους-ες. Ἀλληλογραφοῦμε μὲ Διαπλασόπουλα-ες τῆς μεγάλης τάξης. Γράψατε : Κον Ἀνδρέαν Καβαφάκην (διὰ . . . .) Ἀλωπεκῆς 10, Κολωνάκι.

Πεζὸς Ἱππέως
Πατησιωτοπούλα

[ΜΔ - 35]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΜΕΓΑΛΟΓΑΛΑΤΕΣ»

Μὲ σκοπὸ μιὰ καινούργια τέχνη γιὰ μιὰ καινούργια ζωὴ κάναμε σύλλογο μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα :

Ἐπίτιμος πρόεδρος : ΓΑΚΙΝΘΟΣ
Πρόεδρος : ΙΔΕΑΛΙΣΤΗΣ
Ταμίας : *Ξάνθος*.
Γραμματέας : *Ποπολάρος*.
Φιλολογικοῦ : *Φάντης*.

Ἡ ὁπόλοιπη σύνθεσή μας στὸ ἑπόμενο. Δεχόμαστε γιὰ μέλος κάθε ζωντανὸ διαπλασόπουλο - διαπλασοπούλα.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΜΕΓΑΛΟΓΑΛΑΤΕΣ»

[ΜΔ - 36]

Μ*ικρὲ κόμη*, πρέπει νὰ λέγεσαι Ξάνθος Μαντράχαλος. Γειά σου, ντάλη μου ! ; καὶ σ' ἄλλα μὲ ὑγεία.

Δεωνίδας

[ΜΔ - 37]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΔΟΞΑ—ΕΛΛΑΣ»

Στὶς 9 τοῦ Γενάρη εἴχαμε πρωτοχρονιάτικο γλέντι γιὰ τὸ κλείσιμο τοῦ πρώτου μας χρόνου.

Εὐχαριστοῦμε ὅλους τοὺς φίλους μας ποὺ ἤρθανε.

[ΜΔ-38]

Διαπλασόκοσμε, εὐχομαι ὁ νέος χρόνος νὰ μᾶς φέρει αὐτὸ ποὺ δὲν μᾶς ἔφερε ὁ περασινός.

Νικηφόρος

[ΜΔ-39]

4ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΑΗΤΟΥ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ζωγραφική : Στὰ φυλλ. 25 καὶ 27 τοῦ 1940 δημοσιεύτηκαν δύο Μαγ. Εἰκόνες, ποὺ εἶχα στείλει τότε στὴ Διάπλασή μὲ τὸ ψευδώνυμο *Τεμπελάκος*.

Ζητῶ ἀπὸ τοὺς ζωγράφους ποὺ θὰ διαγωνισθοῦν μιὰ σύνθεση, ποὺ νὰ περιλαμβάνει τὰ τέσσερα ζητούμενα ζῶα τῶν 2 Μαγ. Εἰκόνων, στὴν ἴδια στάση ποὺ ἔχουν ἐκεῖ. Τὸ σχέδιο σὲ ἄσπρο χαρτὶ μὲ πολὺ μαῦρο μελάνι. Προθεσμία : τέλος Μαΐου. Συμμετοχὴ 1000 δραχ

Βραβεῖα : Α'. Ἡ καλύτερη σύνθεση θὰ δημοσιευθῇ ἐδῶ.

Β'. Μία ὡραία εἰκόνα.

Δῆσις : Ἀν. Τρίκκαν, διὰ Α., Ἱπποδάμου 20, Ἀθήνα (5).

Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου

[ΜΔ - 40]

Τρέμε Διαπλασόκοσμε ! Μπαίνουν στὴν κίνησι τὰ 3 πειραχτήρια

Σκυλίπα, Κουνούπι, Ψάλλος

[ΜΔ 41]

Ἱδρύθη Σύλλογος ὁ «ΦΑΡΟΣ». Σκοπός : *Διαγωνισμοί, Ξεσπαθώματα.*

Πρόεδρος *Μιμόζα.*
Ἀντιπρόεδρος *Πειραχτήρι.*
Γραμματεὺς *Ἀγριολούλουδο.*
Ταμίας *Μικρὸς Πλοίαρχος.*
Ὁ ἐπὶ τῶν διαγωνισμῶν *Μικρὸς Ἀστυνόμος.*

Μέλη *Δουλουδένια Σκιά, Κουκλάκι, Μυρτούλα, Χιονούλα.*

Δεχόμεθα μέλη *Ἀγριοβιολέττα.*

Δῆσις Συλλόγου Δδα Ἕλλη Ἀναγνωστάκη, Τιμοθέου 41 (8) Ἀθήνας. Δηλώνουμε ὅτι δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν οἱ ἀποκαλύψεις σῶτε καὶ *θὰ ἀποκαλύψουμε* κανέναν.

[ΜΔ - 42]

Στὸν *Γκάλιν* τὶς καλύτερες εὐχές.

Βιολέττα, Ρεζελάντια,
Αἰὲν Ἀριστεύειν

[ΜΔ - 43]

Χ. Ρ. Ν. ΚΑΚΟΥΡΗ
(ΝΙΔΣ)
«ΑΙ ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ
ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΕΙΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Βοήθημα γιὰ τὴ μελέτη τῶν φοιτητῶν
Καὶ στὰ γραφεῖα τῆς Διάπλασης
120.000 δραχμές

[ΜΔ - 44]

Μπαίνοντας στὸ σαλόνι τῆς Διάπλασής μας στέλνω ἕνα θερμὸ χαιρετισμὸ σ' ὅλους καὶ σ' ὅλες. Ἀλληλογραφῶ μ' ὅλους-ες γράφτε Μανώλην Ρούνην διὰ Πάρνην· Φωτίου Πατριάρχου 5, Ἀθήνας.

Πάρνης

[ΜΔ - 45]

Γιὰ τῆς γιορτῆς μου τὶς εὐχὲς *εὐχαριστῶ*

Ὁ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ
τῆς ΤΕΧΝΗΣ

[ΜΔ - 46]

Διδῶ ὁλόθερμα συλλυπητήρια. Ἀγριολούλουδο ἀπάντησα. Ἔλαβες ; Ξανθοπυργοδέσποινα δὲν καταλαβαίνεις ἢ κάνεις πῶς δὲν καταλαβαίνεις ; ; ! ! ! Μικρὲ Τζόκεϊ ἀκόμα Βάλε ; ; ! ! ! Ἐγὼ ξεφτέρι . . . . . .
Ξεροκέφι . . . . . αλε . . .
Ἰζόλδη, Ἐσμεραλδα Γειά χαρά ! !
Νιόβη Μ. Μ. καλὸ 44 ἔ ; ; ;

Προκομένη Τεμπέλα

[ΜΔ - 47]

Χ*ιονισμένες εὐχές*
ἀπὸ τὴν «ΤΕΧΝΗ»
τὴν «Καλλιτεχνικὴ Συντροφιά»
Ἕωη— Ἀσκραῖος—Λογοτέχνης
Πρώης Ἥλιος— Ὑάκινθος

[ΜΔ - 48]

Π*ροσοχή ! Προσοχή ! Προσοχή !*

Μεσάνυκτα ! Τὸ μεγάλο ρολόγι τῆς πόλεως κτυπᾶ ρυθμικὰ δώδεκα κτύπους καὶ ἔξαφνα ξεπροβάλλει μέσα ἀπὸ τὸ βαθὺ σκοτάδι τῆς νύκτας μιὰ μυστηριώδης σκιὰ ὁ *Ἄρχων τοῦ Μυστηρίου* ὁποῖος ἐπιθυμῶν νὰ γνωρισθῇ μὲ τὸν Διαπλασόκοσμον *ἀλληλογραφεῖ* καὶ *ἀνταλλάσσει τετραδιάκια γράψατε πρῶτοι-αι* εἰς τὴν διεύθυνσιν : Βαλοῦδον Κωνσταντοπούλου «Πηγάσου 7· Ἀθήνας (8) διὰ τὸν

Ἄρχοντα τοῦ Μυστηρίου

[ΜΔ - 49]

Διαπλασόπουλα-ες Χαλκίδας θέλετε νὰ γνωριστοῦμε; ἐὰν ναί ἐλάτε στὶς 25 τοῦ Φλεβάρη ὀπὸ συντριβάνι κρατώντας μιὰ Διάπλαση.

Ζουζοθύ